

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2CoZm/1/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121202252
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8121202252.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Majerníka a členov senátu JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Anny Kovalovej v spore žalobcu: ELISIA DEVELOPMENT s.r.o., so sídlom Stavbárska 11302/2, 080 01 Prešov, IČO: 47 478 209, právne zastúpený PALŠA A PARTNERI ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA spol. s r. o., so sídlom Masarykova 13, 080 01 Prešov, IČO: 36 492 086, proti žalovanému: A. B. - C., nar. X.X.XXXX, trv. bytom B. XXX, XXX XX B., právne zastúpený GRABAN, TORMA & PARTNERS s.r.o., Kováčska 53, 040 01 Košice, IČO: 36 730 564, o zaplatenie 100.000,- eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 15.2.2022 č.k. 8CbZm/4/2021-92, takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok súdu prvej inštancie.

Žalovanému proti žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

Okresný súd Prešov (ďalej aj „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca proti žalovanému domáhal vydania platobného rozkazu, ktorým by súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi zmenkovú sumu vo výške 100.000,- eur so 6 % ročným úrokom od zročnosti zmenkovej sumy (100.000,- eur) od dňa 2.2.2021 až do zaplatenia zmenkovej sumy, zmenkovú odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy vo výške 333,33 eur a priznania náhrady trov konania. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že:

Žalobca podaný návrh odôvodnil tým, že žalovaný vystavil vlastnú zmenku č. 20170522, bez protestu, vo výške zmenkovej sumy 100.000,- eur, v prospech obchodnej spoločnosti ELISIA s. r. o... Spolu s predmetnou zmenkou žalobca súdu predložil aj písomný Protokol o odovzdaní a prevzatí zmenky zo dňa 22.5.2017 a Zmenkové vyplňovacie prehlásenie zo dňa 22.5.2017. Zmenka sa stala splatnou dňom 1.2.2021. Listom zo dňa 1.2.2021 bol vystaviteľ zmenky a zmenečník vyzvaný remitentom na zaplatenie sumy 100.000,- eur. Remitent - majiteľ zmenky zmenku neskôr indosamentom (rubopisom na rad) indosoval na indosatára a teraz žalobcu. Písomnou výzvou zo dňa 23.2.2021 bol vystaviteľ zmenky a zmenečník vyzvaný indosatárom a žalobcom na zaplatenie zmenkovej sumy 100.000,- eur, keďže ju dovtedy nezaplatil. Napriek splatnosti vlastnej zmenky, a napriek výzvam a písomnej predžalobnej výzve, do dnešného dňa zmenečník a teraz žalovaný zmenkovú sumu žalobcovi nezaplatil.

Súd vo veci rozhodol platobným rozkazom sp. zn. 8CbZm/4/2020-32 zo dňa 12.5.2021. Proti tomuto podal žalovaný odpor, ktorý odôvodnil popretím právneho dôvodu ako aj výšky žalobcom uplatneného nároku. Poukázal na to, že:

Spoločnosť ELISIA s.r.o., ako objednávateľ a spoločnosť KANPA, s.r.o., ako zhotoviteľ uzatvorili dňa 22.5.2017 Rámcovú zmluvu o dielo, predmetom ktorej bol záväzok zhotoviteľa vybudovať dažďovú kanalizáciu, splaškovú kanalizáciu, vodovod pitnej vody a pozemné komunikácie do povrchovej úpravy asfalt a záväzok objednávateľa vykonané dielo riadne prevziať a zaplatiť zaň dohodnutú odmenu (ďalej len ako „Rámcová zmluva o dielo“). Podľa rámcovej zmluvy bola dohodnutá výplata zálohy zhotoviteľovi na odplatu za dielo vo výške 100.000,- eur a na zabezpečenie vrátenia tejto sumy zhotoviteľom objednávateľovi pre prípad, že dôjde k ukončeniu zmluvného vzťahu medzi zmluvnými stranami bez toho, aby zhotoviteľ splnil svoj záväzok z tejto zmluvy aspoň v rozsahu zodpovedajúcom podľa rozpočtu odplate, ktorú ako zálohu od objednávateľa prijal, vystaví konateľ zhotoviteľa, pán A. B. (žalovaný) osobnú zmenku bez protestu na sumu 100.000,- eur v prospech objednávateľa, ktorú bude mať objednávateľ v úschove až do doby vykonania kontroly, odsúhlasenia a protokolárneho odovzdania prvej etapy diela, podľa harmonogramu objednávateľom a jeho povereným zástupcom, pričom po prevzatí riadne vykonanej prvej etapy diela objednávateľ vráti vystavenú zmenku zmenečníkovi z dôvodu zániku potreby zabezpečenia plnenia zo zmluvného vzťahu na základe tejto zmluvy. V rovnaký deň, kedy bola podpísaná Rámcová zmluva o dielo, bolo podpísané aj Zmenkové vyplňovacie prehlásenie a vystavená zmenka na sumu 100.000,- eur. Na zmenke, ako aj v Zmenkovom vyplňovacom prehlásení bolo medzi spoločnosťou ELISIA s.r.o. a žalovaným dohodnuté, že spoločnosť ELISIA s.r.o. je oprávnená doplniť dátum zaplatenia zmenky a predložiť zmenku na preplatenie výhradne v prípade, že obchodná spoločnosť KANPA, s.r.o., ktorej je zmenečník konateľom, nezabezpečí v prípade skončenia zmluvného vzťahu z Rámcovej zmluvy o dielo pred dokončením a riadnym odovzdaním prvej etapy diela, vrátenie poskytnutého preddavku 100.000,- eur ani do 30 dní od doručenia výzvy spoločnosti ELISIA s.r.o. na vrátenie poskytnutého preddavku. Žalovaný poukázal na to, že dátum splatnosti zmenky bol v blankozmenke vyplnený jednoznačne v rozpore so Zmenkovým vyplňovacím prehlásením zo dňa 22.5.2017. Žalobca mal právo vyplniť údaj o splatnosti zmenky výhradne v prípade, ak: a) zanikne záväzok žalovaného ako zhotoviteľa v zmysle Rámcovej zmluvy o dielo vybudovať dažďovú kanalizáciu, splaškovú kanalizáciu, vodovod pitnej vody a pozemné komunikácie do povrchovej úpravy asfalt inak ako splnením pred dokončením prvej etapy diela a zároveň, b) obchodná spoločnosť KANPA, s.r.o. nezabezpečí vrátenie poskytnutého preddavku 100.000,- eur ani do 30 dní od doručenia výzvy spoločnosti ELISIA s.r.o. na vrátenie poskytnutého preddavku.

Dielo, k zhotoveniu ktorého sa spoločnosť KANPA, s.r.o. v zmysle Rámcovej zmluvy o dielo zaviazala, bolo riadne a včas dokončené a objednávateľovi odovzdané, na preukázanie čoho žalovaný predložil vo veci konajúcejmu súdu nasledovné dôkazy: zápis o vykonaných skúškach inštalácií - dažďovej kanalizácie zo dňa 7.5.2019, zápis o vykonaných skúškach inštalácií - splaškovej kanalizácie zo dňa 10.6.2019, zápis o vykonaných skúškach inštalácií - vodovodnej inštalácie zo dňa 4.7.2019, protokol o skúškach vzorky pitnej vody zo dňa 19.7.2019, zápis o odovzdaní a prevzatí cestnej komunikácie a chodníkov zo dňa 2.8.2019.

Dielo bolo riadne a včas ukončené a objednávateľovi odovzdané, preto nemohlo vzniknúť právo spoločnosti ELISIA s.r.o. zmenku doplniť o dátum splatnosti. Spoločnosť ELISIA s.r.o. si bola tejto skutočnosti pri vyplňaní zmenky vedomá, preto je nepochybné, že konala vedome na škodu žalovaného s úmyslom bezdôvodne sa na jeho úkor obohatiť, a teda v zmysle ustanovenia § 10 zákona č. 191/1950 Zb. Zákon zmenkový a šekový, konala zlomyseľne. Uvedené sa rovnako vzťahuje aj na žalobcu, ktorý je osobou spriaznenou so spoločnosťou ELISIA s.r.o., nakoľko pôsobia v týchto obchodných spoločnostiach totožní konatelia aj spoločníci.

Už najneskôr dňa 2.8.2019, kedy bola spoločnosťou KANPA, s.r.o. ako zhotoviteľom odovzdaná objednávateľovi posledná časť diela - cestné komunikácie a chodníky, bolo spoločnosti ELISIA s.r.o. zrejmé, že odkladacia podmienka, od splnenia ktorej záviselo, či právo spoločnosti ELISIA s.r.o. na vyplnenie dátumu splatnosti do zmenky vznikne, sa už nikdy nenaplní. Odhliadnuc od uvedeného je nevyhnutné zohľadniť nesplnenie aj druhej podmienky na vznik práva spoločnosti ELISIA s.r.o. na vyplnenie zmenky, nakoľko spoločnosť ELISIA s.r.o. nedoručila spoločnosti KANPA, s.r.o. výzvu na vrátenie poskytnutého preddavku, v nadväznosti na ktorú mala spoločnosť KANPA, s.r.o. začať

plynúť 30-dňová lehota na vrátenie poskytnutého preddavku. Je absolútne nepochybné, že ani jedna z odkladacích podmienok stanovených pre vznik práva spoločnosti ELISIA s.r.o. na vyplnenie dátumu splatnosti do zmenky a na predloženie zmenky na zaplatenie nebola splnená, v dôsledku čoho uvedené právo spoločnosti ELISIA s.r.o. nikdy nevzniklo a zmenka bola vyplnená v rozpore so Zmenkovým vyplňovacím prehlásením. Nárok uplatnený žalobcom v tomto súdnom konaní považuje žalovaný v celom rozsahu za nedôvodný a neoprávnený.

Žalobca, ani remitent, nepredložili žalovanému zmenku na zaplatenie. Nie je pravdivé tvrdenie žalobcu, že zmenka bola písomným podaním zo dňa 1.2.2021 predložená žalovanému na preplatenie. Predmetnou výzvou remitent iba vyzval žalovaného na zaplatenie sumy 100.000,- eur zo zmenky, no zmenku až do doručenia platobného rozkazu žalovaný nevidel.

Zákon výslovne požaduje, aby majiteľ zmenky predložil zmenku v deň zročnosti alebo v jeden z nasledujúcich dvoch pracovných dní na platenie. Zaslanie výzvy na zaplatenie bez predloženia samotnej zmenky preukazujúcej existenciu nároku žalobcu nemožno v žiadnom prípade považovať za splnenie si zákonných povinností. Žalovanému na základe uvedených skutočností povinnosť platiť žalobcovi z tejto zmenky na základe výzvy na zaplatenie nevznikla.

Poprel tvrdenie žalobcu, že žalovaný bol po predsúdnej korešpondencii pozvaný na prevzatie originálu zmenky, no žalovaný na poskytnutú možnosť nereagoval. Žalovaný nemal za preukázanú vôbec existenciu samotnej zmenky a žalobca, ako aj jeho právny zástupca odmietali predložiť žalovanému čo i len kópiu údajnej zmenky. Za stavu, keď žalovanému nebola zmenka riadne predložená na platenie je zrejmé, že sa žalovaný nemohol dostať s jej platením do omeškania. S prihliadnutím na uvedené namietal žalovaný ako nedôvodný aj uplatnený zmenkový úrok od 2.2.2021.

Poukázal aj na závery vyplývajúce zo spoločného stanoviska občiansko-právneho a obchodno-právneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20.10.2015, ktoré bolo zverejnené v Zbierke stanovísk NS a súdov SR 8/2015 pod č. 93, na rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky sp.zn. PL.ÚS 16/12 zo dňa 16.10.2012, Nálezy sp. zn. IV.ÚS 457/10 zo dňa 18.7.2013 a sp.zn. I.ÚS 290/15 zo dňa 16.9.2015.

Remitent vedome vyplnil údaj o splatnosti zmenky v rozpore so Zmenkovým vyplňovacím prehlásením, v dôsledku čoho nielen remitent, ale aj žalobca konal vedome na škodu žalovaného s cieľom sa na jeho úkor bezdôvodne obohatiť. Také konanie je nepochybne považované za konanie v hrubom rozpore s dobrými mravmi, ba uvedené konanie obchodných spoločností ELISIA s.r.o. a ELISIA DEVELOPMENT s.r.o. môže napĺňať aj znaky skutkovej podstaty trestného činu podvodu v zmysle ustanovenia § 221 Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. v spojení s ustanovením § 3 a nasl. zákona č. 91/2016 Z. z. o trestnej zodpovednosti právnických osôb a o zmene a doplnení niektorých zákonov, a to v štádiu pokusu.

Žalobca vo vyjadrení k odporu žalovaného uviedol, že si v súdnom konaní ako majiteľ zmenky a zmenkový veriteľ uplatnil právo zo zmenky. Obrana žalovaného uvedená v odpore neobstojí a poukázal na to, že:

Aj keď Civilný sporový poriadok neobsahuje ustanovenia týkajúce sa tzv. zmenkového platobného rozkazu, ako to bolo v Občianskom súdnom poriadku, to samo o sebe neznamená, že žalovaný nemá zákonom danú povinnosť akceptovať a najmä súd aplikovať stále platný a účinný zák. č.191/1950 Zb., zmenkový a šekový a z neho vyplývajúce práva a povinnosti subjektov súkromnoprávných obchodnoprávných vzťahov. Pre okamih vzniku záväzku zmenkového dlžníka (vystaviteľa vlastnej zmenky akceptanta cudzej zmenky, resp. avalistu) zo zmenky vystavenej pôvodne ako blankozmenka je irelevantný okamih (dátum) doplnenia chýbajúcich údajov do blankozmenky, prípadne dátum splatnosti zmenkovej sumy. Dlžník, ktorý sa podpísal na blankozmenku pred doplnením posledného chýbajúceho údaju, sa stáva vyplnením zmenky zmenkovým dlžníkom s účinkami „ex tunc“ odo dňa vystavenia

blankozmenky. Vystavenie zmenky je tzv. abstraktným úkonom, teda zmenkovo-právne vzťahy sú vzťahmi samostatnými a nie sú viazané na kauzálny vzťah medzi veriteľom a dlžníkom, ktorý obvykle zabezpečujú a navyše pohľadávka zo zmenky je od kauzálneho vzťahu nezávislá (čo znamená, že skutočnosť, že sa dlžník podpísal pod zmenku ako osoba zo zmenky zaviazaná, postačuje na uplatnenie nároku osoby oprávnenej zo zmenky, pričom táto osoba už nemusí žiadnym spôsobom preukazovať dôvod dlžníkovho záväzku). Navyše žalovaný opomenul zo zákona vyplývajúcu skutočnosť, že žalovaný zo zmenky nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo predošlým majiteľom [čo v právnej praxi a súdnej rozhodovacej praxi znamená, že žalovaný mohol uplatniť (koncentračná zásada) len námietky, ktoré sú založené na jeho vlastných záväzkoch voči súčasnému majiteľovi zmenky, nie voči zmenkovým predchodcom]. Z abstraktnosti zmenky vyplýva zároveň nespоровosť zmenkového záväzku. Podstata nespоровosti spočíva v tom, že majiteľ zmenky nie je pri uplatnení zmenkovej pohľadávky ani v prípade uplatnenia práv súdnou cestou povinný preukazovať nič iné len to, že je oprávneným majiteľom zmenky.

Ak žalovaný uvádzal, že mu nebola na jeho žiadosť doručená „kópia“ zmenky, žalobca uviedol, že zmenka ako listinný cenný papier je osobitná tým, že v samotnej listine ako takej je inkorporované právo. Originál zmenky nie je možné nahrádzať kópiami, keďže tieto objektívne nereflektujú skutočnú situáciu.

Podľa žalobcu žalovaný v odpore pomerne prekvapivo vo vzťahu k predmetu konania argumentuje aj spotrebiteľským právom, čo však ako právnu otázku súd podľa zákona (ust. § 299 ods. 2 Civilného sporového poriadku) jednoznačne vyriešil, keď po vecnom posúdení návrhu (žaloby) platobný rozkaz vydal (ak sa uplatňuje právo na zaplatenie peňažnej sumy zo spotrebiteľskej zmluvy a žalovaným je spotrebiteľ, súd nevzdá platobný rozkaz).

Žalovaný zákonnú povinnosť predložiť prípadné dôkazy už spolu s odporom (zmenková prísnosť) nesplnil, čo taktiež vyplýva z obsahu odporu a jeho príloh, či z toho čo za dôkazy vo veci žalovaný v odpore označil.

Žalovaný v reakcii na vyjadrenie žalobcu k odporu uviedol, že zotrúva na obsahu svojho odporu a opätovne namieta neexistenciu žalovaného záväzku na zaplatenie 100.000,- eur s prísl., a to z dôvodu, že ani jedna z odkladacích podmienok stanovených pre vznik práva spoločnosti ELISIA s.r.o. na vyplnenie dátumu splatnosti do zmenky a na predloženie zmenky na zaplatenie nebola splnená. V dôsledku tejto skutočnosti je nárok uplatnený žalobcom v tomto súdnom konaní v celom rozsahu nedôvodný a neoprávnený. Poukázal na to, že:

Žalobca neuvádza vo svojom písomnom vyjadrení k odporu žalovaného zo dňa 18.6.2021 žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé vyvrátiť tvrdenia žalovaného. Žalobca sa dokonca k samotnému skutkovému stavu a námietkam žalovaného vzťahujúcim sa k neexistencii práva na vyplnenie blankozmenky pre nespĺnenie odkladacích podmienok dohodnutých v Zmenkovom vyplňovacom prehlásení zo dňa 22.5.2017 nevyjadril vôbec, v dôsledku čoho sa predmetné tvrdenia žalovaného považujú za nesporné v súlade s ustanovením § 151 ods. 1 CSP.

Ak žalobca poukazuje na vznik záväzku zmenkového dlžníka zo zmenky vystavenej pôvodne ako blankozmenka s účinkami „ex tunc“ odo dňa vystavenia blankozmenky, toto žalovaný považuje za absolútne irelevantné, nakoľko je zrejmé, že blankozmenka bola vyplnená v zjavnom rozpore s dojednaniami obsiahnutými v Zmenkovom vyplňovacom prehlásení zo dňa 22.5.2017, preto žiaden záväzok žalovaného ako zmenkového dlžníka nikdy nevznikol.

Ak sa žalobca odvoláva na zásadu tzv. nespоровosti zmenkového záväzku a abstraktnosti zmenkovo-právnych vzťahov, v dôsledku čoho nemusí žiadnym spôsobom preukazovať dôvod dlžníkovho záväzku,

tak s touto argumentáciou sa žalovaný nemôže stotožniť. Je totiž nevyhnutné rozlišovať medzi prípadmi, keď je zmenka vystavená ako zmenka úplná a keď je vystavená ako blankozmenka. Blankozmenka predstavuje listinný cenný papier, ktorý je úmyselne emitovaný ako neúplný, čo znamená, že nemá určité zákonom požadované náležitosti, ale vyplýva z nej, že v budúcnosti sa má stať plnohodnotnou zmenkou. Na to, aby došlo k naplneniu účelu blankozmenky, tzn. vytvoriť z nej úplnú zmenku, prináleží majiteľovi blankozmenky vyplňovacie právo vyplývajúce z dohody o vyplňovacom práve, ktorá v sebe zakotvuje obsah vyplňovacieho práva.

Zmenka predložená žalobcom v tomto súdnom konaní bola vystavená ako zabezpečovacia blankozmenka, ktorá mala byť vyplnená v súlade s podmienkami dojednanými medzi žalovaným a remitentom v Zmenkovom vyplňovacom prehlásení zo dňa 22.5.2017. Blankozmenka bola vystavená za účelom zabezpečenia záväzku žalovaného vyplývajúceho mu z Rámcovej zmluvy o dielo zo dňa 22.5.2017, uzavretej rovnako medzi žalovaným a remitentom. Podstata zabezpečovacej funkcie zmenky, resp. blankozmenky, spočíva v tom, aby veriteľ v prípade, ak si dlžník riadne neplní svoje povinnosti zo záväzkového kauzálneho vzťahu, mal k dispozícii zdroj náhradného plnenia. Zabezpečovací charakter zmenky, resp. blankozmenky, deklaruje, že jej existencia a podstata sa viaže k právam a povinnostiam prameniacim z kauzálneho (nezmenkového) vzťahu, ktoré má zabezpečovať. Z toho vyplýva, že zabezpečovacia zmenka, resp. blankozmenka, je spätá s iným záväzkovým kauzálnym vzťahom.

S odkazom na závery Najvyššieho súdu SR v uznesení zo dňa 30.5.2019, sp.zn. 2Obdo/37/2018 poukázal na nevyhnutnosť skúmania aj kauzálnych námietok, ktoré vyplývajú z kauzálneho vzťahu medzi zmenkovým dlžníkom a majiteľom zmenky. V zmysle ustanovenia § 10 ZZŠ je potrebné zohľadniť právo zmenkového dlžníka uplatňovať voči majiteľovi zmenky aj námietky týkajúce sa nedodržania dojednaní pri vyplnení blankozmenky v prípade, ak majiteľ nadobudol zmenku zlomyseľne alebo sa pri nadobúdaní zmenky previnil hrubou nedbanlivosťou. Ak nebola zmenka, ktorá bola pri vydaní neúplná, vyplnená tak, ako bolo dojednané, nemožno namietat' majiteľovi zmenky, že tieto dojednania neboli dodržané, okrem ak majiteľ nadobudol zmenku zlomyseľne alebo sa pri nadobúdaní zmenky previnil hrubou nedbanlivosťou. Poukázal na to, že - Remitent - spoločnosť ELISIA s.r.o. a majiteľ zmenky - spoločnosť ELISIA DEVELOPMENT s.r.o. sú obchodnými spoločnosťami, v mene ktorých konajú totožné osoby - D. E. F. G. a D. E. E.. Rovnaké osoby, t.j. D. E. F. G. a D. E. E. sú zároveň aj jedinými spoločníkmi oboch obchodných spoločností. Je teda absolútne nepochybné, že žalobca a remitent sú osobami spriaznenými a rubopisom zmenky sa pokúsili o vylúčenie práva žalovaného vzniesť námietky týkajúce sa vyplnenia blankozmenky v rozpore so Zmenkovým vyplňovacím prehlásením zo dňa 22.5.2017. Žalobca a remitent tak konali očividne zlomyseľne s jasným úmyslom poškodiť žalovaného a neoprávnene sa na jeho úkor obohatiť. Vzhľadom na to, že v mene remitenta, ako aj majiteľa zmenky konajú totožné osoby, je nemožné a vylúčené, aby majiteľ zmenky nemal vedomosť o vyplnení blankozmenky v rozpore so Zmenkovým vyplňovacím prehlásením zo dňa 22.5.2017. Námietky žalovaného týkajúce sa nedodržania dojednaní pri vyplnení blankozmenky sú preto prípustné a oprávnené.

Žalobca odmietol predložiť žalovanému zmenku na platenie a odmietol žalovanému poskytnúť aj akýkoľvek dôkaz o samotnej existencii a vyplnení blankozmenky. Zdôvodňovanie nemožnosti poskytnúť žalovanému na nahliadnutie ani len kópiu, scan, či odpis zmenky pred súdnym konaním a jej následné možné predloženie do súdneho konania svedčí o nečestných úmysloch žalobcu a jeho plnej vedomosti o neexistencii žalovaného nároku.

Žalovaný poukázal aj na údajnú, pomerne zmätočnú argumentáciu žalobcu týkajúcu sa oprávnenia vydať platobný rozkaz ukladajúci povinnosť na zaplatenie peňažnej sumy spotrebiteľovi. Žalobca na podporu uvedeného tvrdenia cituje iba prvú časť vety ustanovenia § 299 ods. 2 CSP, ktorá má však v spojení so zvyškom vety úplne iný obsah, než je obsah prezentovaný žalobcom. Koncepcia CSP zotrvala na prípustnosti vydania platobného rozkazu aj proti spotrebiteľovi, no súčasne uložil zákonodarca súdu povinnosť z úradnej moci preskúmať spotrebiteľskú zmluvu a iné zmluvné dokumenty súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou a posúdiť, či neobsahujú neprijateľnú zmluvnú podmienku.

Z vykonaného dokazovania zistil, že:

Podľa zmenky zo dňa 22.5.2017 č. 20170522 sa žalovaný ako zmenečník zaviazal za túto vlastnú zmenku zaplatiť dňa 1.2.2021 - 100.000,- eur s príslušenstvom, spoločnosti ELISIA s.r.o., IČO: 46 779 248, Šalgovická 16, 080 06 Ľubotice z titulu zabezpečenia vrátenia preddavkovej platby za dielo, vybudovanie inžinierskych sietí a podzemných komunikácií v lokalite Kráľova hora v zmysle rámcovej zmluvy o dielo zo dňa 22.5.2017, v prípade zániku záväzkov zhotoviteľa z tejto zmluvy inak ako splnením pred dokončením prvej etapy diela. Zmenka mala byť splatná v H. E., A., pobočka Prešov. Na rube zmenky bol uvedený rubopis v znení, že namiesto spol. ELISIA s.r.o., IČO: 46 779 248, Prešov zaplaťte ELISIA Development s.r.o., IČO: 47 478 209, Prešov podpísaná za ELISIA s.r.o. konateľmi D. E. E., D. E. F. G., v Prešove dňa 22.2.2021.

Podľa zmenkového vyplňovacieho prehlásenia zo dňa 22.5.2017 žalovaný uviedol, že vystavil dňa 22.5.2017 v prospech obchodnej spoločnosti ELISIA s.r.o. v zastúpení D. E. F. G., konateľkou spoločnosti vlastnú zmenku označenú č. 20170522, ktorú ku dňu podpisu tohto prehlásenia odovzdal do úschovy obchodnej spoločnosti ELISIA s.r.o.. Súčasne uviedol, že vystaviteľ zmenky a obchodná spoločnosť ELISIA s.r.o. sa dohodli, že v prípade zániku záväzkov spoločnosti KANPA, s.r.o., IČO: 48122025, so sídlom Koprivnica 240, 086 43 Koprivnica, zhotoviť prvú etapu diela na základe rámcovej zmluvy o dielo zo dňa 22.5.2017, inak ako riadnym splnením, teda pri predčasnom ukončení zmluvného vzťahu, obchodná spoločnosť ELISIA s.r.o. je oprávnená doplniť dátum zaplatenia zmenky a predložiť zmenku na preplatenie. Spoločnosť ELISIA s.r.o. sa zaviazala, že zmenku predloží na preplatenie výhradne v prípade, že obchodná spoločnosť KANPA s.r.o., ktorej zmenečník je konateľom, nezabezpečí v prípade skončenia zmluvného vzťahu z rámcovej zmluvy o dielo pred dokončením a riadnym protokolárnym odovzdaním prvej etapy diela vrátenie poskytnutého preddavku 100.000,- eur, ani do tridsiatich dní od doručenia výzvy spoločnosti ELISIA s.r.o. na vrátenie poskytnutého preddavku. ELISIA s.r.o. sa zaviazala zabezpečiť úschovu vystavenej zmenky pred stratou, zneužitím a zásahom tretích osôb a prebrala zodpovednosť za všetky škody a následky vzniknuté stratou a zneužitím zmenky. Tiež sa zaviazala, že v prípade vrátenia poskytnutého preddavku v určenom termíne riadne a včas, vráti zmenku žalovanému do desiatich dní od prijatia sumy preddavku v plnej výške na účet spoločnosti ELISIA s.r.o., o čom bude vystavený písomný odovzdávací protokol podpísaný konateľkou spoločnosti ELISIA s.r.o. D. E. F. G. a A. B. - C..

Súčasne bolo dojednané, že všetky výdaje a náklady spojené s inkasom zmenky poniesie žalovaný. Následne nasledovalo vyhlásenie spoločnosti ELISIA s.r.o. a žalovaného, že sa oboznámili s obsahom tohto prehlásenia a toto zodpovedá ich vôli a predchádzajúcim dohovorom. Súčasne vyhlásili, že nekonali v tiesni, ani za inak jednostranne nevýhodných podmienok a podpisujú toto prehlásenie slobodne a vážne. Súčasne uviedli, že prehlásenie je vyhotovené v dvoch rovnopisoch s povahou originálu, z ktorých jednu dostane spoločnosť ELISIA s.r.o. a jednu žalovaný s tým, že nadobúda platnosť a účinnosť dňom podpisu, prehlásenie bolo podpísané žalovaným a konateľkou spoločnosti ELISIA s.r.o.

Podľa protokolu o odovzdaní a prevzatí zmenky zo dňa 22.5.2017 žalovaný ako odovzdávajúci a spoločnosť ELISIA s.r.o. ako preberajúci zaznamenali, že žalovaný odovzdal a obchodná spoločnosť ELISIA s.r.o. prevzala jedno vyhotovenie vlastnej zmenky č. XXXXXXXX so špecifikáciou vystaviteľa zmenky - žalovaný, remitent zmenky - označená spoločnosť ELISIA s.r.o. so všetkými identifikačnými údajmi s tým, že údaj miesta, kde má byť zaplatené je Tatra banka a.s., pobočka Prešov.

Podľa podania zo dňa 1.2.2021 spoločnosť ELISIA s.r.o. vyzvala žalovaného na zaplatenie sumy 100.000,- eur s uvedením, že ho ako zmenečníka a vystaviteľa zmenky a podľa zmenkového vyplňovacieho prehlásenia zo dňa 22.5.2017 vyzýva najneskôr v lehote do siedmich dní od doručenia

výzvy na zaplataenie sumy 100.000,- eur oproti vráteniu zmenky č. 20170522 zo dňa 22.5.2017, a to na účet spoločnosti ELISIA s.r.o. vedený v H. E., A..

Výzvou na plnenie ako pokusom o mimosúdny zmier právny zástupca žalobcu vyzýval žalovaného, aby uhradil sumu vo výške 100.000,- eur na jeho účet vedený v I. E. J., A. do 25.2.2021.

Vyjadrením zo dňa 1.3.2021 právny zástupca žalovaného oznámil žalobcovi, že po preskúmaní výziev dospeli k záveru, že tieto nemajú právnu relevanciu, nakoľko k predloženiu zmenky na platenie nedošlo, navyše bolo uvedené, že remitent zmenky č. XXXXXXXX zo dňa 22.5.2017 mal túto zmenku indosovať na indosatára, ktorý má byť spoločnosť ELISIA DEVELOPMENT s.r.o.. Zmenka nebola predložená na platenie, preto nebolo možné overiť správnosť poradia indosamentov, zročnosť zmenky, skutočnosť, či naozaj došlo k deklarovanému indosovaniu zmenky.

Z e-mailovej komunikácie medzi právnym zástupcom žalobcu a právnym zástupcom žalovaného (predloženej žalobcom) vyplynulo, že dňa 2.3.2021 právny zástupca žalobcu oznamoval právnemu zástupcovi žalovaného, že s odkazom na písomné podanie zo dňa 1.3.2021 si môže žalovaný originál zmenky zápisnične prevziať v advokátskej kancelárii v dňoch od 3.3. až 5.3.2021 v čase od 09.00 hod. do 15.00 hod.

Z Rámcovej zmluvy o dielo uzatvorenej dňa 22.5.2017 medzi spoločnosťou ELISIA s.r.o. ako objednávateľom a spoločnosťou KANPA s.r.o. ako zhotoviteľom vyplynul predmet diela podľa projektovej dokumentácie, ktorá bola neoddeliteľnou prílohou tejto zmluvy. Zhotoviteľ sa zaviazal, že dielo bude vykonávať a priebežne odovzdávať objednávateľovi v súlade s časovým harmonogramom plnenia, ktorý tvorí prílohu č. 4 tejto zmluvy. Zmluvné strany sa dohodli na postupnom preberaní diela - formou čiastkových preberacích protokolov, po vykonaní ucelenej časti diela, podľa harmonogramu prác. V článku VIII. zmluvy bodu 9. sa zmluvné strany dohodli, že objednávateľ uhradí zhotoviteľovi pred začatím zhotovenia diela sumu 100.000,- eur, ako zálohu na celkovú platbu za dielo, a to v lehote 7 dní od podpisu tejto zmluvy. Na zabezpečenie vrátenia tejto sumy zhotoviteľom objednávateľovi pre prípad, že dôjde k ukončeniu zmluvného vzťahu medzi zmluvnými stranami bez toho, aby zhotoviteľ splnil svoj záväzok z tejto zmluvy aspoň v rozsahu zodpovedajúcom podľa rozpočtu odplata, ktorú ako zálohu od objednávateľa prijal, vystaví konateľ zhotoviteľa A. B. - C. osobnú zmenku bez protestu na sumu 100.000,- eur, a v prospech objednávateľa, ktorú bude mať objednávateľ v úschove až do doby vykonania kontroly, odsúhlasenia a protokolárneho odovzdania prvej etapy diela podľa harmonogramu objednávateľom alebo jeho povereným zástupcom, pričom po prevzatí riadne vykonanej prvej etapy diela objednávateľ vráti vystavenú zmenku zmenečníkovi z dôvodu zániku potreby zabezpečenia plnenia zo zmluvného vzťahu na základe tejto zmluvy.

Podľa výpisu z obchodného registra spoločnosti žalobcu ELISIA Development s.r.o. sú jej spoločníkmi D. E. E. a D. E. F. G., obaja od 11.2.2021. Obaja sú zároveň jej konateľmi s tým, že za spoločnosť žalobcu konajú ako jej štatutárni zástupcovia a každý z konateľov koná a podpisuje v mene spoločnosti samostatne tak, že k napísanému alebo vytlačenému obchodnému menu spoločnosť pripojí svoj vlastnoručný podpis.

Z výpisu z obchodného registra spoločnosti ELISIA s.r.o. mal súd zistené, že spoločníkmi tejto spoločnosti sú D. E. F. G. a D. E. E. a konateľmi sú rovnako obaja s tým, že za spoločnosť koná a podpisuje každý konateľ samostatne, že k vytlačenému alebo napísanému obchodnému menu spoločnosti pripojí svoj vlastnoručný podpis.

Zo zápisu o odovzdaní a prevzatí budovy alebo stavby s dátumom začatia preberacieho konania 2.8.2019 s názvom stavby cestná komunikácia a chodníky trasa „A“ a trasa „C“ vyplýva, že predmetom preberania bola cestná komunikácia a prislúchajúce chodníky, objekty vybudované v súlade

s projektovou dokumentáciou. Jedná sa o trasu v šírke komunikácie 6,5 m a šírke chodníka 1,5 m a trasu „C“ v šírke komunikácie 6 metrov a šírke chodníka 1,5 m. Podľa tohto protokolu dátum skončenia preberacieho konania bol dňa 2.8.2019 za odovzdávajúceho bola uvedená spoločnosť KANPA s.r.o., generálny projektant A. P. H. Ateliér s.r.o. a ako preberajúci spoločnosť ELISIA s.r.o..

Zo zápisu o vykonaných skúškach inštalácii na stavbe IBV Pod kráľovou horou, ktorej stavebníkom bola uvedená spoločnosť ELISIA s.r.o. vyplýva, že tlaková skúška bola vykonaná dňa 4.7.2019 a zápis bol opatrený pečiatkou spoločnosti KANPA s.r.o..

Zo strany žalovaného boli do konania predložené aj zápisy o vykonaných skúškach inštalácie zápisom o vykonaných skúškach inštalácii zo dňa 10.6.2019 a aj protokol o skúškach vzorky pitnej vody č. 595898/19, ako aj potvrdenie o skúške vodotesnosti retenčnej nádrže zo dňa 8.4.2019 potvrdené autorizovaným stavebným inžinierom Ing. Ľubomírom Heinsom.

Po citácii čl. I § 13 ods. 1, 2 zákona č. 191/1950 Sb. Zákon zmenkový a šekový (ďalej aj ZZŠ), čl. I. § 10 ZZŠ, čl. I § 16 ods. 1 veta prvá zákona ZZŠ, čl. I § 17 ods. 1 ZZŠ, § 14 ods. 1, § 75, § 77 ZZŠ, § 11, § 48 ZZŠ súd prvej inštancie uzavrel, že:

Predmetom konania je plnenie titulom predloženej zmenky. Za nesporné považoval, že zmenka bola vystavená vedome neúplná a chýbajúce údaje dodatočne v nej doplnil jej majiteľ spoločnosť ELISIA s.r.o.. Majiteľ zmenky má právo vyplniť blankozmenku, ak nebude riadne a včas splnený ktorýkoľvek zmluvný záväzok zmluvného dlžníka, čo v danom prípade práve žalovaný namietal.

Prečo došlo k uplatneniu zmenky, zo strany žalobcu bližšie identifikované v žalobe nebolo.

Oboznámením sa s obsahom celej zmenky súd dospel k záveru, že zmenka obsahuje všetky náležitosti predpísané v čl. I. § 75 ZZŠ pre vlastnú zmenku, preto ide o zmenku formálno-právne platnú. Na rube zmenky je zapísaný datovaný indosament na rad žalobcu. Indosament musí byť v zmysle čl. I. § 13 ods. 1 ZZŠ napísaný na zmenku alebo jej prívěsok a indosant, t.j. ten, kto zmenku rubopisom prevádza, ho musí podpísať. Z obsahu rubopisu vyplýva, že boli podmienky formálnej platnosti rubopisu splnené. Prvopisom zmenky žalobca preukázal, že je riadny majiteľ a má právo postihom žiadať zmenkovú sumu, ak zmenka nebola zaplatená, šesťpercentné úroky od dňa splatnosti a odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy (čl. I. § 48 ods. 1 ZZŠ). Žalobca preukázal nadobudnutie zmenky od jej predchádzajúceho majiteľa, a teda v konaní má „aktívnu vecnú legitimitáciu“.

Je pravdou, že záväzok zo zmenky je nesporným záväzkom a žalobca ako majiteľ zmenky nemá povinnosť svoj nárok preukazovať iným spôsobom, než predložením prvopisu zmenky. Pre hmotnoprávny charakter zmenkových záväzkov je príznačná ich abstraktnosť, nespornosť a prísnosť. Táto abstraktnosť sa prejavuje v tom, že sú to žalované strany, ktoré musia prípadné námietky vzniesť a musia ich oprávnenosť preukázať. V tejto veci bola vystavená zabezpečovacia blankozmenka. Vyplňuje sa na základe zmluvy o vyplnení blankozmenky resp. dohody o vyplňovacom práve, ktorá má charakter nepomenovanej, tzv. inominátnej zmluvy a nie je pre ňu predpísaná ani písomná forma. Ide o zmenku, v ktorej chýba niektorá z podstatných náležitostí. Z ustanovenia čl. I. § 10 ZZŠ možno stanoviť charakteristické znaky blankozmenky. Blankozmenka je podpísaná listina. Môže byť podpísaná vystaviteľom alebo akceptantom, priamym alebo nepriamym dlžníkom. Ďalšou podmienkou existencie blankozmenky je určenie listiny za zmenku. Blankozmenka nie je akákoľvek nevyplnená listina. Z jej textu musí byť zjavné, že je základom textu budúcej hotovej zmenky. Blankozmenka je vedome neúplná listina. Neúplnosť listiny je spôsobená úmyselne, je zámerom účastníkov. Nestačí neúplnosť spôsobená omylom alebo nezalosťou účastníkov. Neúplnosti obsahu blankozmenky si musí byť plne vedomý tak zmenkový blanko vystaviteľ ako aj zmenkový veriteľ, a to už v okamihu emisie blankozmenky, lebo len vtedy možno hovoriť o zámernej neúplnosti blankozmenky. Blankozmenka teda nie je ešte skutočnou

zmenkou, ale len jej zárodkom, resp. vývojovou etapou konečnej listiny - zmenky (Kovařík, 1999, s. 50). Blankozmenka sa teda až po jej riadnom a správnom vyplnení zmení na úplnú zmenku, a teda až týmto okamihom sa stáva uplatniteľným zabezpečovacím nástrojom. Je na dohode zmluvných strán, čo budú brať ako blankozmenkou zabezpečovanú pohľadávku. Za situácie, keď zmluvné strany nevedia všetky údaje (najmä údaje o konečnej výške budúcej pohľadávky) potrebné na vystavenie úplnej zmenky, môže byť blankozmenka prostriedkom na zabezpečenia záväzkov do obdobia, keď bude účastníkom známe všetko potrebné k vystaveniu úplnej zmenky (Kovařík, 2002, s. 75).

Účelom vystavenia blankozmenky je dosiahnuť nesporný záväzkový vzťah, plniaci napr. zabezpečovaciu funkciu. Nespornosť záväzku, ktorým blankozmenka je, spočíva v tom, že veriteľ nemusí pri jej predložení preukazovať tak existenciu dlhu ako ani žiadnych iných dôvodov a skutočností. Stačí preukázať, že je majiteľom platnej blankozmenky, ktorá sa jej doplnením zmenila na platnú zmenku a táto platná zmenka je plne postačujúcim titulom na zaplatenie zmenkovej sumy v nej uvedenému zmenkovému veriteľovi. Vyplňovacie právo dáva majiteľovi blankozmenky možnosť, aby sám svojim vlastným konaním, celkom nezávisle od dlžníka (t.j. vystaviteľa blankozmenky a avalistov), premenil listinu, ktorá je zatiaľ len zárodkom zmenky, na zmenku dokonalú. Dohoda o vyplňovacom práve k blankozmenke určuje, kto, kedy a akým spôsobom môže obsah blankozmenky doplniť.

Ak je blankozmenka emitovaná za účelom zabezpečenia pohľadávky, je potrebné obvyklosť obsahu zmenky (t. j. vyplnenej blankozmenky) hľadať v zabezpečovanom vzťahu, čiže zmenka by mala byť vyplnená tak, aby jej obsah zodpovedal zabezpečovanej pohľadávke. Doplnením chýbajúcich častí vzniká zmenka, s ktorou treba zaobchádzať tak, ako by už od počiatku mala obsah, ktorý bol doplnený neskôr, čo je dôležité najmä pri zmenkových úkonoch, pretože napr. blankozmenku nie je možné protestovať. Konečný obsah zmenky v ideálnom prípade zodpovedá dohode o vyplňovacom práve. Pri vyplnení, ktoré je v rozpore s dohodou, dostane zmenka iný obsah, čo ale nespôsobuje jej neplatnosť. Protizmluvné doplnenie musí zmenkový dlžník napadnúť námietkami.

Súd mal preukázané, že v danej právnej veci zmenka bola vydaná ako blankozmenka bez vyplnených údajov o dátume splatnosti. V ten istý deň účastníci uzavreli Dohodu o vyplňovacom zmenkovom práve k blankozmenke, podľa ktorej mala spoločnosť ELISIA s.r.o. právo doplniť chýbajúce údaje čo do jej splatnosti, podľa vopred dohodnutých podmienok (že dôjde k zániku záväzkov zhotoviteľa spol. KANPA s.r.o. z tejto zmluvy inak ako splnením pred dokončením prvej etapy diela). Zabezpečovala teda pohľadávku spoločnosti ELISIA s.r.o. zo zmluvy o dielo zo dňa 22.5.2017, v prípade zániku záväzkov zhotoviteľa z tejto zmluvy inak ako splnením pred dokončením prvej etapy diela.

Zmenka je vysoko formálny, dokonalý a abstraktný záväzok a žalobca nebol v tomto prípade v konaní povinný preukazovať nič iné ako to, že je majiteľom zmenky. Osoba, ktorá blankozmenku podpísala, má právo na námietky, teda najmä námietky súvisiace s vyplňovacím právom, pričom platí, že dlžník z takejto zmenky musí preukázať, že zmenka bola vyplnená odlišne od dohody (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4Obo/184/2007 zo 14.7.2009).

Súd po vykonanom dokazovaní mal preukázané, že žalobca nadobudol zmenku vyplnenú čo preukazuje jednak samotná zmenka a tiež výzva na jej zaplatenie, ktorú adresovala spoločnosť ELISIA s.r.o. ako pôvodný vlastník zmenky žalovanému zo dňa 1.2.2021.

Rozsah námietok, ktoré žalovaný mohol v konaní realizovať voči plateniu zmenky voči nadobúdateľovi závisí aj od toho, či nadobúdateľ nadobúdal ešte blankozmenku alebo nadobúdal vyplnenú zmenku. Ak nadobúdal blankozmenku, rozsah námietok vychádza z ustanovenia § 10 zákona č. 191/1950 Sb. Zákon zmenkový a šekový a ak nadobudol vyplnenú blankozmenku rozsah námietok sa spravuje ustanovením § 17 ZZŠ. Toto ustanovenie vymedzuje negatívnym spôsobom námietky, ktoré si dlžník zo zmenky môže voči majiteľovi zmenky uplatniť. Okrem námietok týkajúcich sa samotnej listiny zmenky (tzv. absolútne námietky) si môže dlžník voči vystaviteľovi uplatniť aj kauzálne námietky, ktoré sa

označujú ako relatívne námietky, keďže ich môže dlžník uplatniť len v prípade, ak vyplývajú z právneho vzťahu medzi ním a majiteľom zmenky. Z judikatúry aj teórie zmenkového práva vyplýva, že dôkazné bremeno na preukázanie kauzálnych námietok proti zmenkovému platobnému rozkazu, t. j. takých námietok, ktoré majú svoj pôvod v mimozmenkovom vzťahu medzi dlžníkom a majiteľom zmenky, nesie žalovaný dlžník (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 29Cdo/1260/2013 z 30.4.2015, sp. zn. 29Cdo/998/2009 z 8.6.2010, sp.zn. 29Cdo/2829/2012 z 30.4.2015, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo/21/2012 z 31.7.2012). Zmenka predstavuje abstraktný a nesporný záväzok a jej majiteľ nemusí pri jej predložení k plateniu ani pri prípadnom vymáhaní plnenia z nej nič preukazovať, okrem skutočnosti, že je majiteľom platnej zmenky. Pokiaľ dlžník popiera existenciu záväzku zo zmenky, nesie pritom dôkazné bremeno (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 29Cdo/274/2009 z 31.3.2010, sp.zn. 29Cdo/629/2010 z 31.5.2011, sp.zn. 29Cdo/2829/2012 z 30.4.2015, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo/21/2012 z 31.7.2012, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn. 14CoZm/53/2014 z 27.11.2014).

Podľa autorov - Zmenkové právo: Komentár. 2. vyd. Šamorín: Heuréka, 2005 - B. B. a K. J.. cit.: „V Ženeve sa totiž správne poukázalo na to, že situácia dlžníka, od ktorého veriteľ žiada platbu, je oveľa nebezpečnejšia ako situácia vlastníka, od ktorého niekto požaduje držbu zmenky. Kto zmenku nadobúda, má viac času na skúmanie okolností týkajúcich sa práv jeho predchodcu, hoci zmenkový obeh ani jemu neposkytuje možnosť veľkého váhania a detailného skúmania. Ale dlžník, od ktorého sa platenie požaduje, je natoľko v horšej situácii, že keby odoprel platenie, vznikli by mu značné protestné a žalobné škody nehľadiac na škodu, ktorú môže utpieť na dobrom obchodnom mene v dôsledku protestu a žaloby.“

Na margo rozdielu medzi § 17 a § 16 ods. 2 v konaní o vydaní zmenky stačí preukázať hrubú nedbanlivosť, zatiaľ čo v konaní o plnenie zo zmenky je potrebné preukázať vedomé konanie na škodu dlžníka. Dôležitý je okamih - „čas nadobudnutia zmenky“, t.j. mala fides superveniens non nocet, neskoršia zlá viera neškodí (Kotásek, Obchodní právo č. 11/2000 s. 8 a nasl.) - „informačný paradox“ - príliš veľa informácií môže byť na škodu nadobúdateľa zmenky, lepšie je tváriť sa, že kupujem „myš vo vreci“, - ak by som sa ako nadobúdateľ zmenky začal príliš veľa informovať u dlžníka o okolnostiach vystavenia zmenky, je úplne možné, že sa týmto spôsobom dozviem o oprávnených kauzálnych námietkach dlžníka a pri nadobúdaní zmenky budem konať vedome na škodu dlžníka“.

Vedomé konanie na škodu dlžníka, resp. hrubá nedbanlivosť sa posudzuje podľa ustanovenia čl. I § 17 ZZŠ z hľadiska subjektívneho vzťahu nadobúdateľa zmenky k prevodu zmenky v čase jej nadobudnutia a šikanóznym výkonom práva v zmysle ust. § 3 Občianskeho zákonníka sa posudzuje z hľadiska objektívnej spoločenskej prijateľnosti takéhoto konania. Ustanovenie čl. I § 17 ZZŠ predstavuje prostriedok ochrany pred nepoctivým nadobúdateľom zmenky, ktorý pôsobí dokonca nad rámec ust. § 3 Občianskeho zákonníka, a nie namiesto neho.

Pri hodnotení, či sú splnené podmienky pre uplatnenie kauzálnych námietok v zmysle prvej vety čl. I § 17 ods. 1 ZZŠ, je rozhodujúci úmysel žalobcu nadobudnúť zmenku na škodu žalovaného. Abstraktný účinok nemá indosament, ktorého účelom je len simulovať abstraktný účinok. Ide o tzv. simulačný indosament. Podstata simulačného indosamentu spočíva v tom, že majiteľ zmenky sa dohodne s treťou osobou, že zmenku na ňu prevedie. Toto konanie majiteľa zmenky je motivované tým, že chce inkasovať od zmenkového dlžníka zmenkovú sumu, ale pretože existujú medzi ním ako majiteľom zmenky a zmenkovým dlžníkom iné právne vzťahy, na základe ktorých môže dlžník úspešne uplatniť relatívnu námietku, indosuje zmenku na tretiu osobu. Cieľom prevodu v zásade nie je prevod práv zo zmenky, ale len inkasovanie zmenkovej sumy od dlžníka, ktorý by sa inak mohol brániť. Charakter simulačného indosamentu teda nevyplýva z jeho textu, ale z cieľa, ktorý indosant s indosatárom indosáciou zmenky sledovali. Žalovaný v takom prípade musí pri uplatnení námietok, ktoré má voči simulačnému indosantovi, preukázať, že indosament má simulačnú povahu. Pri nadobúdaní zmenky simulačným indosamentom koná totiž indosatár vedome na škodu dlžníka.

Dôkazy, vykonané k tejto otázke, hodnotil súd podľa zásad uvedených v § 191 ods. 1 CSP, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. Žalobca v čase nadobudnutia zmenky musel vedieť, že nebyť indosovania zmenky na jeho rad, by sa žalovaný proti jeho predchodcovi kauzálnou námietkou úspešne ubránil proti povinnosti zmenku zaplatiť a zmenku napriek tomu nadobudol, spoliehajúc sa len na abstrakčný účinok indosamentu.

Žalovaný preukázal, že žalobca ako nadobúdateľ zmenky a remitent - spoločnosť ELISIA s.r.o. sú obchodnými spoločnosťami, v mene ktorých konajú totožné osoby - D. E. F. G. a D. E. E.. Rovnako tieto osoby sú zároveň aj jedinými spoločníkmi oboch obchodných spoločností. D. E. F. G. bola v čase vydania zmenky konateľkou spoločnosti ELISIA s.r.o.. Ak medzi týmito spoločnosťami ide o spriaznené osoby, je vylúčené, aby žalobca ako nadobúdateľ zmenky nevedel o podmienkach dojednaných v zmenkovom prehlásení resp. dohode o vyplnení zmenky, pritom súd prihliadol aj na časovú chronológiu keď dátum skončenia preberacieho konania diela bol už 2.8.2019 a k rubopisu zmenky došlo až 22.2.2021. V spojení s faktom, že pôvodne išlo o zabezpečovaciu blankozmenku, teda jej vypísanie bolo podmienené s tým, že žalobca iné rozumné vysvetlenie neposkytol, resp. dostatočne nevysvetlil, prečo takýto postup zvolil, súd dospel k záveru, že indosament má simulačnú povahu a účelom indosácie bolo v zásade len umocnenie abstraktnosti.

Žalobca mohol vyvrátiť tieto skutočnosti, avšak v písomnom vyjadrení k odporu žalovaného ani po pripojení listinných dôkazov tieto nepoprel. Súd má za to, že pri vynaložení patričného úsilia mohol už pri nadobúdaní zmenky zistiť nesplnenie podmienok uvedených v zmenkovom vyplňovacom prehlásení zo dňa 22.5.2017, ako aj dojednaní vyplývajúcich z rámcovej zmluvy a najmä zápisu o odovzdaní a prevzatí stavby, a tým nesplnenia záväzku o zhotovení prvej etapy diela.

Na základe vyššie uvedeného súd dospel k záveru, že žalobnému návrhu nie je možné vyhovieť pre dôvodnosť námietky, že ani jedna z odkladacích podmienok stanovených pre vznik práva na vyplnenie dátumu splatnosti do zmenky nebola splnená. Súd mal za preukázané, že záväzok spoločnosti KANPA s.r.o., ako zhotoviteľa v zmysle rámcovej zmluvy o dielo vybudovať dažďovú kanalizáciu, splaškovú kanalizáciu, vodovodné inštalácie pitnej vody a pozemné komunikácie do povrchovej úpravy asfalt nezanikol inak ako splnením pred dokončením prvej etapy diela a že zároveň bola realizovaná výzva zo strany spoločnosti ELISIA s.r.o. spoločnosti KANPA s.r.o. na vrátenie poskytnutého preddavku s lehotou 30 dní. Z dôvodu nepreukázania existencie kauzálneho vzťahu medzi žalovaným a ELISIA s.r.o., a tým, že k indosovaniu zmenky na žalobcu došlo simulačným indosamentom, keď žalobca ako indosatár konal vedome a úmyselne na škodu dlžníka (žalovaného), hoci mal nepochybne vedomosť o fiktívnosti ním tvrdeného kauzálneho vzťahu vzťahujúceho sa k zmenke súd žalobu zamietol v celom rozsahu.

Výrok o náhrade trov konania odôvodnil aplikáciou ustanovenia § 255 ods. 1, § 266 ods. 1, 2 CSP.

Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie žalobca. Považuje rozsudok súdu prvej inštancie za nesprávny, nezákonný a vyhlásený v rozpore s platným právom. Uvádza, že tento rozpor a nezákonnosť priamo vyplýva z písomného vyhotovenia rozsudku. Podľa jeho názoru sú dané odvolacie dôvody v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b), d), f), h) CSP. Navrhuje rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobnému návrhu vyhovieť. Pre bližšie zdôvodnenie uplatnených odvolacích dôvodov uvádza:

Zdôrazňuje, že zákonným spôsobom žalobca proti žalovanému uplatnil nárok zo zmenky. Súd po podanom odpore proti platobnému rozkazu a po realizovanom pojednávaní žalobu zamietol, pričom v podstate k tomuto záveru dospel najmä na tom skutkovom základe, že pre vznik práva na vyplnenie dátumu splatnosti zmenky nebola splnená ani jedna z odkladacích podmienok a indosovanie zmenky bolo simulačným indosamentom, keď žalobca vedome a úmyselne konal na škodu dlžníka, hoci mal vedomosť o fiktívnosti tvrdeného kauzálneho vzťahu vzťahujúceho sa k zmenke.

Vytýka súdu prvej inštancie, že písomné vyhotovenie rozsudku obsahuje zjavne nedokončené, či viditeľne neúplné, až zmysel strácajúce vety a súvetia a odkazy na jednotlivé konkrétne citované ustanovenia paragrafovaného znenia zákona nekorešpondujú s platným a účinným znením zákona zverejneným v Zbierke zákonov. Cituje v odvolaní označené časti odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie.

Súd prvej inštancie sám v dôvodoch svojho rozhodnutia zdôrazňuje abstraktnosť zmenkového vzťahu i to, že účelom blankozmenky je dosiahnutie nesporného záväzkového vzťahu a že veriteľ pri predložení zmenky nemusí preukazovať existenciu dlhu, ani žiadne iné dôvody, či skutočnosti, ale napriek tomu v rozpore s Čl. I § 17 ods. 1 ZZŠ pripustil námietky, ktoré žalovaný nemohol uplatniť a privedil záver v rozpore s výsledkami vykonaného dokazovania založený na tom, že žalobca pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Na žalovanom pritom bolo, aby v konaní preukázal, že indosament má simulačnú povahu. Pri uplatnení námietky v odpore, v písomnom vyjadrení, ani na realizovanom pojednávaní uvedené žalovaný nepreukázal, ale ani takúto námietku nevzniesol. Žalovaný má pritom pri uplatnení námietok, ktoré má voči simulačnému indosamentovi, dôkaznú povinnosť preukázať, že indosament má simulačnú povahu.

Ani procesná zmenková obrana žalovaného o vedomom vyplnení údaju o splatnosti zmenky v rozpore so zmenkovým vyplňovacím prehlásením nezodpovedá vykonanému dokazovaniu. Ak žalovaný v konaní poukázal aj na prípadnú trestnoprávnu zodpovednosť, či na to, že remitent a majiteľ zmenky sú obchodnými spoločnosťami, ktoré sú personálne prepojené, len tieto skutočnosti nemôžu svedčiť o nečestných úmysloch, či o neexistencii žalobou uplatneného nároku. Žalovaný síce v konaní niečo tvrdil, no predmetné nie je právne možné považovať za uplatnenie námietok podľa Zákona o zmenkách a šekoch, no najmä žalovaný v sporovom konaní nič pre sporovú zmenkovú vec podstatné v tomto smere i pri hypotetickom akceptovaní, že išlo o „uplatnenie námietok“ nepreukázal. Žalovaný objektívne v spore vôbec dôkazmi nepreukázal, že indosament má simulačnú povahu, či to, že pri nadobúdaní zmenky simulačným indosamentom mal konať indosatár vedome na škodu dlžníka. Žalobca opakovane poukazuje aj na rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít zdôrazňujúcu abstraktnosť a nespornosť zmenkového záväzku. Rozsah námietok žalovaného sa mohol a mal v konaní v zmysle ustanovenia Čl. I § 17 ZZŠ realizovať len týmto zákonom upraveným spôsobom a takto mal byť aj súdom prvej inštancie hodnotený.

Skutkové zistenia súdu prvej inštancie nie sú správne, pretože medzi vykonaným dokazovaním (jeho obsahom) a z neho vyvodeným skutkovým záverom, je zrejмый nesúlad. Poukazuje aj na otázku dôkazného bremena, ktorá vyplýva aj z rozhodovacej praxe Ústavného súdu SR (IV.ÚS 35/2012) a zdôraznil, že normotvorca priamo v jednotlivých právnych normách v osobitných prípadoch (vrátane ZZŠ) ustanovil situácie, ktorých pravidlo, že každý je povinný preukázať to, čo tvrdí, neplatí a zo zákona dochádza k preneseniu dôkazného bremena na zmenkového dlžníka.

Vykonanému dokazovaniu nezodpovedá ani záver súdu prvej inštancie o tom, že zhotoviteľ diela z rámcovej zmluvy o dielo zo dňa 22.5.2017 svoj záväzok splnil, a teda nebol dôvod vyplniť splatnosť zmenky. Žalovaný súdu v sporovom konaní ani ako prílohu k odporu, či prípadne v následnom priebehu súdneho sporového konania nepredložil nijaký relevantný dôkaz o riadnom splnení záväzkov vyplývajúcich z rámcovej zmluvy. Z rámcovej zmluvy, ktorá je súčasťou súdneho spisu je zreteľné a jasné, že prevzatie diela alebo jeho častí oprávnení zástupcovia zmluvných strán potvrdia podpisom písomného preberacieho protokolu. Súčasťou predmetného súdneho spisu nebol nejaký písomný preberací protokol potvrdený podpismi oprávnených zástupcov zmluvných strán. To, čo žalovaný spolu s odporom predložil sú len zápisy a protokoly o dielčích skúškach, ktoré rámcová zmluva o dielo predpokladala a ktoré mali byť súčasťou odovzdania a prevzatia diela preukazujúce prípadnú funkčnosť jednotlivých súčastí. Aj keď súd prvej inštancie odkazoval na rámcovú zmluvu, absencia podpisov oprávnených osôb na označených listinách bola viditeľná a jasná, bez akéhokoľvek pripomenkovania, či argumentovania majiteľa zmenky a žalobcu v konaní o zaplatenie zmenkovej sumy. Bolo zákonnou povinnosťou súdu prvej inštancie riadne, zodpovedne a objektívne vyhodnotiť procesnú obranu vystaviteľa vlastnej zmenky žalovaného. Objednávateľ práve pre nesplnenie záväzkov zhotoviteľom

riadnym ukončením, musel neskôr osloviť a zazmluvniť iné subjekty, prostredníctvom ktorých bolo dielo, ktoré zhotoviteľ nedokončil, dokončené riadne podľa projektu a podľa stavebného povolenia, čo vyplýva z predkladanych príloh. Zhotoviteľ nikdy riadne záväzok zo zmluvy o dielo nesplnil, a preto objednávateľ vo svojej réžii pristúpil k realizácii riadneho dokončenia, o čom svedčia zmluvy o dielo s realizátormi a zaplatenie platby za cenu diela – za cesty. Objednávateľ preukázateľne zaplatil žalovanému sumu 463.000,11 eur a následne práve pre nedokončenie diela podľa zmluvy a podľa projektu, objednávateľ zaplatil iným (novým) dodávateľom ciest, a to spoločnostiam S floor, s.r.o. a Cesty Košice, s.r.o. sumu vo výške 133.167,75 eur.

Objednávateľ preukázateľne, nespochybniteľne poskytol preddavok zo svojho účtu na účet zhotoviteľa sumu 100.000,- eur. Predmetnú sumu objednávateľ získal prostredníctvom zmluvy o pôžičke, ktorá bola zaistená osobnými zmenkami spoločníkov a konateľov. Pôžička objednávateľa od tretieho subjektu mala veľmi prísne finančné a zmluvné podmienky a bola viazaná priamo na účel realizácie inžinierskych sietí a ciest. Bolo preto úplne prirodzené a objektívne i zodpovedné zo strany objednávateľa, že objednávateľ predmetné právo na vrátenie peňažnej sumy voči zhotoviteľovi zabezpečil takisto zmenkou, a to len za totožných podmienok, na ktoré boli sami zaviazaní tretiemu subjektu. Je nepochybné, že hlavným účelom zabezpečenia bolo riadne odovzdanie diela IS a cesty a chodníky v povrchovej úprave asfalt, betón a zámková dlažba tak, ako to plynie z rámcovej zmluvy o dielo zo dňa 22.5.2017.

Objednávateľ z rámcovej zmluvy o dielo čelil z podnetu subjektu odlišného od žalovaného viacerým na súde podaným návrhom na vydanie neodkladných opatrení. Zamýšľaným výsledkom týchto konaní bolo privodiť úpadok a neskôr konkurz objednávateľa a následné získanie rodinných domov, súvisiacich príľahlých pozemkov, inžinierskych sietí a ciest. Odkúpením pohľadávky od správcu, či peňažného ústavu by reálne došlo k stavu, že klienti by sa stali finančnými „rukojemníkmi“ organizátora a kúpnu cenu za pozemky, siete i rodinné domy by museli sčasti, či celkom znovu organizátorovi zaplatiť. Vyznačenie podaných návrhov na neodkladné opatrenia aj v katastri malo nepriaznivý vplyv na finančnú i „reputačnú“ situáciu objednávateľa s tým, že nebolo možné istý čas pokračovať v projekte odpredajom rodinných domov. Preto nebolo pre objednávateľa prakticky možné získať úverové zdroje od banky. Neostávalo nič iné, len za účelom vyriešenia vecí a ochrany práv klientov získať „hotovosť“ – mysliac použiteľné voľné peňažné prostriedky na dokončenie projektu a záchranu projektu a ochranu majetku klientov, pristúpiť k odplatnému prevodu zmenky za jej nominálnu hodnotu rubopisom na žalobcu, ako to priamo vyplýva zo žaloby aj z obsahu súdneho spisu. Prevodom zmenky objektívne nešlo zo strany žalobcu, či zo strany objednávateľa o žiadne konanie na škodu dlžníka (žalovaného), nešlo ani o fiktívnosť kauzálneho vzťahu vzťahujúceho sa k zmenke. Išlo o vynútený úkon, ktorý rozhodne nebol zrealizovaný v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku. Išlo o úkon, ktorý reálne pomohol objednávateľovi riadne dokončiť developerský projekt a zabezpečiť nerušené majetkové a vlastnícke práva klientov a ako aktuálny vlastník zmenky - žalobca si ju po nepreplatení vystaviteľom zmenky na výzvu uplatnil súdnou cestou.

Žalobca toto uvádza odvolaciemu súdu na vysvetlenie, keďže išlo uplatnenie nároku zo zmenky, no z dôvodu právnej istoty a s poukazom na označený odvolací dôvod, môžu byť tieto predložené listiny za istých okolností odvolacím súdom považované aj za dôkaz, a to podľa ustanovenia § 366 písm. c), prípadne a) a d) CSP.

Pripája k podanému odvolaniu:

zmenku zo dňa 14.6.2017 na sumu 300.000,- eur, podľa ktorej má zaplatiť zmenečník D. E. F. G. spoločnosti FARMAKOL, spol. s r.o. Ľubotice uvedenú zmenkovú sumu,

zmenku zo dňa 14.6.2017, podľa ktorej má D. E. E. zaplatiť spoločnosti FARMAKOL, spol. s r.o. zmenkovú sumu 300.000,- eur, rámcovú zmluvu o pôžičke uzavretú spoločnosťou ELISIA, s.r.o. s veriteľom FARMAKOL, spoločnosť s ručením obmedzeným Ľubotice dňa 11.10.2016,

rámcovú zmluvu o pôžičke uzavretú spoločnosťou ELISIA, s.r.o. s veriteľom FARMAKOL, spoločnosť s ručením obmedzeným Ľubotice zo dňa 26.3.2017,
protokol o odovzdaní a prevzatí zmenky z 11.10.2016,
zmenkové vyplňovacie vyhlásenie zo dňa 11.10.2016,
protokol o odovzdaní a prevzatí zmenky z 20.5.2020 preberajúcim D. E. E.,
protokol o odovzdaní a prevzatí zmenky zo dňa 20.5.2020 preberajúcou D. E. F. G.,
uznesenie Okresného súdu Prešov č.k. 7C/97/2020-82 z 28.1.2021,
podanie spoločnosti ELISIA, s.r.o. z 10.3.2021 adresované Okresnému súdu Prešov k sp.zn. 7C/97/2020,
uznesenie Okresného súdu Prešov č.k.7C/97/2020-187 zo 16.3.2021, (súvisiace uznesenie KS PO č.k. 15Co/1/2021-147 z 28.1.2021 – č.l. 129)
písomnosť zástupcu žalobcu adresovanú žalovanému zo dňa 23.2.2021,
písomnosť zástupcu žalobcu adresovanú žalovanému zo dňa 11.2.2021,
uznesenie Okresného súdu Prešov č.k. 23Cb/43/2021-176 z 29.3.2021,
uznesenie Krajského súdu Prešov č.k. 3Cob/22/2021-342 zo 17.6.2021,
podanie zo dňa 7.9.2021 adresované Okresnému súdu Prešov k sp.zn. 23Cb/43/2021,
fotokópiu výpisu z LV č. XXXXX k.ú. L.,
uznesenie Okresného súdu Prešov č.k. 21Cb/1/2021-141 zo dňa 26.2.2021,
uznesenie Krajského súdu v Prešove č.k. 6Cob/11/2021-241 z 13.5.2021,
uznesenie Okresného súdu Prešov č.k. 21Cb/127/2022-142 z 1.3.2021,
uznesenie Okresného súdu Prešov č.k. 21Cb/127/2020-188 zo 4.6.2021,
uznesenie Krajského súdu v Prešove č.k. 3Cob/32/2021-531 z 12.8.2021,
zápis odovzdania staveniska,
zmluvu o dielo z 2.7.2019,
zápisnicu o odovzdaní a prevzatí dokončených prác z 28.8.2019,
faktúru č. 20190432 z 5.10.2019,
zmluvu o dielo z 19.8.2020 s pripojeným rozpočtom do 26.6.2020,
faktúru od spoločnosti CESTY KOŠICE, s.r.o. č. 20200688 z 21.12.2020,
faktúru od spoločnosti CESTY KOŠICE, s.r.o. č. 20200689 z 21.12.2020,
zápisnicu o odovzdaní a prevzatí dokončení prác z 23.12.2020,
cenovú ponuku na realizáciu priemyselnej podlahy na prístupové cesty Prešov spevnené plochy od spoločnosti S-floor, s.r.o. z 20.6.2018,
detaily o pohybe na účte J. zo dňa 3.7.2019, 23.12.2020, 29.10.2019, 20.11.2019,
faktúru od spoločnosti S-floor, s.r.o. č. 2019102,
odovzdávací protokol – súpis prác z 30.8.2019,
zmluvu o kontokorentnom úvere č. XXX/XXXX/UZ zo 16.4.2021,
e-mailovú komunikáciu VÚB, a.s. so spoločnosťou ELISIA, s.r.o. zo dňa 9.9.2021 a z 29.5.2021.

K odvolaniu žalobcu podal vyjadrenie žalovaný, v ktorom v prvom rade poukazuje na nenáležitý a neprípustný procesný postup žalobcu, ktorý po celý čas trvania súdneho konania na súde prvej inštancie nepredložil súdu jediný z dôkazov doručených súdu spoločne s odvolaním žalobcu, a to napriek tomu, že ich predložiť mohol, no z vlastnej vôle tak neurobil a v druhom rade na skutočnosť, že žalobcom podané odvolanie nespĺňa zákonom požadované náležitosti, a to náležitosti vymenované v ustanovení § 363 Civilného sporového poriadku (ďalej len ako „CSP“), keď nevymedzuje v akom rozsahu sa rozhodnutie súdu prvej inštancie napáda, t.j. proti ktorým výrokom rozhodnutia smeruje. V bližšej konkretizácii vyjadrenia uvádza, že:

Rozsudok súdu prvej inštancie ani konanie mu predchádzajúce netrpí ani jednou z vytýkaných väd. Súd prvej inštancie nemohol nesprávnym procesným postupom znemožniť žalobcovi, aby uskutočňoval mu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pretože žalobca z vlastnej vôle a na základe vlastného rozhodnutia ostal v konaní absolútne pasívny a dokonca napriek viacerým výzvam vo veci konajúceho súdu, aby sa k tvrdeniam žalovaného a dôkazom ním predloženým po vykonanom dokazovaní vyjadril, žalobca len s maximálnou ľahostajnosťou uviedol, že: „nemá ďalšie vyjadrenia“. Žalovaný pritom v priebehu konania niekoľkokrát poukázal na skutočnosť, že žalobca sa k jeho skutkovým tvrdeniam žiadnym spôsobom nevyjadril a tieto tvrdenia žiadnym spôsobom nepoprel, preto považuje žalovaný svoje skutkové tvrdenia za nesporné. Žalobca sa dokonca ani po opätovnej výzve súdu prvej inštancie k tvrdeniam žalovaného vôbec nevyjadril, čím potvrdil nespornosť

skutkových tvrdení uvádzaných žalovaným. Je preto maximálne oneskorené predkladať dôkazy týkajúce sa predmetných nesporných tvrdení žalovaného v odvolacom konaní, nakoľko tak mohol žalobca učiniť už v konaní pred súdom prvej inštancie, kedy boli tieto otázky predmetom dokazovania. Žalobca sám svojím vlastným konaním, resp. nekonaním potvrdil správnosť a pravdivosť všetkých tvrdení žalovaného, v dôsledku čoho súd prvej inštancie nemal inú, ako zákonom predvídanú možnosť, a to vychádzať z nesporných tvrdení a dôkazov predložených mu stranami, ktoré jasne preukazujú a odôvodňujú pravdivosť tvrdení žalovaného a neexistenciu nároku žalobcu.

Súd prvej inštancie veľmi správne vyhodnotil všetky mu stranami predložené dôkazy a na základe ich hodnotenia dospel k správnym právnym aj skutkovým záverom, ktoré majú základ vo vykonanom dokazovaní. Žalobca bol na základe predbežného právneho posúdenia sporu vyjadreného súdom prvej inštancie oboznámený s tým, k akým skutkovým zisteniam súd prvej inštancie dospel, ktoré z nich považuje za sporné, ktoré za nesporné a ktoré skutočností je potrebné dokazovať. Napriek tomu žalobca ďalšie návrhy na vykonanie dokazovania nemal a s odkazom na zásadu koncentrácie konania žiadal vydať rozsudok. Žalobca si tak privodil rozsudok znejúci v jeho neprospech vlastnou nečinnosťou a vlastnou ignoráciou platných právnych predpisov v mylnom presvedčení, že je úlohou súdu namiesto žalobcu vyvracať tvrdenia žalovaného.

Z odvolania žalobcu nie je zrejmé, akú „inú vadu“ má konanie, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Žalovaný žiadnu tzv. inú vadu konania neidentifikoval ani z odvolania žalobcu, ani z rozsudku súdu prvej inštancie či konania mu predchádzajúceho. Tento uplatnený odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1, písm. d) CSP nepovažuje za relevantný.

Odvolanie žalobcu hodnotí ako značne chaotické a zmätočné, pričom jednotlivé myšlienky „pracovne rozdelené“ na niekoľko alternatív rozvetvených na akési „poddôvody“ sú vyjadrené pomerne nezrozumiteľne.

Výhrady založené na tom, že súd prvej inštancie vo viacerých častiach písomného vyhotovenia rozsudku odôvodňuje rozsudok zjavne nedokončenými, či viditeľne neúplnými, či až zmysel strácajúcimi vetami a súvetiami neporušujú právo na spravodlivý súdny proces. Z textu odôvodnenia sa dá pochopiť zmysel daných viet, ktoré žalobca svojou „poznámkou“ napáda, pretože je úplne zrejmé, že ide len o chybu v písaní, kde došlo buď k ponechaniu nadbytočného slova vo vete alebo jeho vynechaniu, či nesprávnemu skloňovaniu.

Napriek námietkam a výhradám žalobcu má žalovaný za to, že odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie spĺňa kvalitatívne požiadavky na odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov a nie je možné ho označiť za arbitrárne, či svojvoľné a už vôbec nie za porušujúce právo na spravodlivý súdny proces. Z uvedeného dôvodu považuje žalovaný žalobcom uvedený odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP za nedôvodný a neodôvodnený.

Súd prvej inštancie sa podľa názoru žalovaného správne vysporiadal so skutkovým stavom vyplývajúcim zo skutkových tvrdení sporových strán, ako aj zo stranami predložených dôkazov. Uvádza čo plynie z dôvodov rozsudku vo vzťahu ku nesporne zisteným skutočnostiam a zdôrazňuje, že žalovaný preukázal, že žalobca ako nadobúdateľ zmenky a remitent - spoločnosť ELISIA s.r.o. sú obchodnými spoločnosťami, v mene ktorých konajú totožné osoby (totožné osoby spoločníkov i konateľov spoločnosti s ručením obmedzeným). D. E. F. G. bola v čase vydania zmenky konateľkou spoločnosti ELISIA, s.r.o. a nepochybne medzi týmito spoločnosťami ide o spriaznené osoby. Je vylúčené, aby žalobca ako nadobúdateľ zmenky nevedel o podmienkach dojednaných v zmenkovom prehlásení resp. dohode o vyplnení zmenky, pritom súd prihliadol aj na časovú chronológiu keď dátum skončenia preberacieho konania diela bol už 2.8.2019 a k rubopisu zmenky došlo až 22.2.2021. V spojení s faktom, že pôvodne išlo o zabezpečovaciu blankozmenku, teda jej vypísanie bolo podmienené, s tým, že žalobca iné rozumné vysvetlenie neposkytol, resp. dostatočne nevysvetlil, prečo takýto postup zvolil, súd dospel

k záveru, že indosament má simulačnú povahu a účelom indosácie bolo v zásade len umocnenie abstraktnosti.

Žalobca mohol vyvrátiť tieto skutočnosti, avšak v písomnom vyjadrení k odporu žalovaného ani po pripojení listinných dôkazov tieto nepoprel. Pri vynaložení patričného úsilia mohol už pri nadobúdaní zmenky zistiť nespĺnenie podmienok uvedených v zmenkovom vyplňovacom prehlásení zo dňa 22.5.2017, ako aj dojednaní vyplývajúcich z rámcovej zmluvy a najmä zápisu o odovzdaní a prevzatí stavby, a tým nespĺnenia záväzku o zhotovení prvej etapy diela.

Žalobnému návrhu nie je možné vyhovieť pre dôvodnosť námietky, že ani jedna z odkladacích podmienok stanovených pre vznik práva na vyplnenie dátumu splatnosti do zmenky nebola splnená. Ak žalobca v tomto spochybňuje skutkové závery súdu prvej inštancie a poukazuje na dôkazné bremeno, žalovaný opakovane zdôrazňuje obsah jeho obrany proti podanej žalobe, ktorú žalovaný mal možnosť namietkať, či vyvrátiť, no ostal absolútne ľahostajne pasívny, čím potvrdil pravdivosť tvrdení žalovaného, v dôsledku čoho nemal súd prvej inštancie inú možnosť, ako považovať tieto skutkové tvrdenia žalovaného za nesporné v súlade s ustanovením § 151 ods. 1 CSP, a teda za preukázané.

Žalobcová argumentácia vo vzťahu k presúvaniu dôkazného bremena medzi stranami sporu, s uvedením, že: „Normotvorca priamo v jednotlivých právnych normách v osobitných prípadoch (vrátane - Zákon zmenkový a šekový) ustanovil situácie, v ktorých pravidlo, že každý je povinný preukázať to čo tvrdí, neplatí a zo zákona dochádza k preneseniu dôkazného bremena na zmenkového dlžníka“ nie je celkom jasná, žalobca túto myšlienku nerozvádza, teda nie je celkom zrejmé, čo tým mal v úmysle preukázať. Pokiaľ žalobca tvrdí, že dôkazné bremeno leží v prípade preukazovania kauzy a prípustnosti zmenkových námietok na strane žalovaného, potom žalovaný opätovne poukazuje na svoje doterajšie písomné, či ústne vyjadrenia a predložené dôkazy, ktoré neboli žalobcom nielenže účinne, ale absolútne vôbec spochybnené. Žalovaný preto svoju úlohu splnil, bremeno tvrdenia, ako aj dôkazné bremeno uniesol a tieto bremená presunul na stranu žalobcu. Žalobca nie je preto oprávnený namietkať akési nespravodlivé súdne konanie či nespravodlivé súdne rozhodnutie, ak pre zvrátenie daného procesného stavu vedome neurobil vôbec nič. Poukazuje pritom na obsah spisového materiálu ale i na obsah zvukového záznamu z pojednávania, či zápisnice z pojednávania. Z nich plynie, že žalobca sa k žiadnemu zo žalovaným prednesených tvrdení a predložených dôkazov nevyjadril a nemal žiadne návrhy na doplnenie dokazovania.

Do pozornosti dáva závery z rozsudku KS v Bratislave, sp. zn.: 3CoZm/61/2017, podľa ktorého v zmysle ustanovenia § 17 ods. 1 ZZŠ platí: „Kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.“ Aby bol daný predpoklad vedomého nadobúdania zmenky ku škode dlžníka stačí, keď nadobúdateľ má predstavu o tom, aké kauzálne námietky sa môžu dlžníkovi pri jej uplatnení ponúkať, pričom jeho predstava sa musí viazať na konkrétny kauzálny vzťah. Nadobúdateľ musí teda vedieť, o aký konkrétny kauzálny vzťah ide a aké námietky práve pre tento jednotlivý vzťah prichádzajú do úvahy.

Žalovaný v konaní opakovane poukazoval na skutočnosť, že v mene remitenta, ako aj v mene žalobcu konajú a pri podpisovaní Rámcovej zmluvy o dielo, Zmenkového vyplňovacieho prehlásenia, ako aj rubopisu zmenky, konali totožné osoby, ktoré sú jedinými konateľmi a spoločníkmi oboch obchodných spoločností. Tieto osoby si boli vedomé pri vyplňovaní blankozmenky skutočnosťou, že právo na vyplnenie blankozmenky nemajú, nakoľko v súlade s ustanovením čl. VIII ods. 9 Rámcovej zmluvy o dielo a Zmenkovým vyplňovacím prehlásením tento nárok zanikol. Tieto totožné osoby si teda následne boli rovnako vedomé aj skutočnosťou, že po indosovaní zmenky na ich druhú spoločnosť, t.j. žalobcu, nebude môcť žalovaný vzniesť kauzálne námietky - t.j. námietky o zániku práva na vyplnenie blankozmenky voči novému majiteľovi zmenky.

Vysvetlenia ponúkané oneskorene žalobcom až v odvolacom konaní, v zmysle ktorých bol remitent údajne „nútený“ indosovať zmenku na nového majiteľa, aby tak údajne získal „hotovosť“ sa nezakladajú na pravde a sú obyčajnou fabuláciou. Z účtovnej závierky spoločnosti ELISIA DEVELOPMENT s.r.o. vypracovanej ku dňu 31.12.2020 je zrejmé, že táto spoločnosť nemala ku dňu 31.12.2020 žiaden majetok - hnuiteľný ani nehnuteľný a žiadne peniaze ani v pokladni, ani na účtoch v bankách. Preplatenie zmenky na účet spoločnosti ELISIA, s.r.o. žalobca taktiež nepreukázal jediným dôkazom. Žalovaný je toho názoru, že súd prvej inštancie vychádzal zo správne zisteného skutkového stavu, ktorý dôvodnosť žalobcom uplatneného nároku nepreukazoval a následne vec správne právne posúdil. Ani dodatočné a oneskorené takzvané vysvetlenie údajného núteného indosovania zmenky spoločnosťou ELISIA, s.r.o. na žalobcu neobstojí, nakoľko je zjavne nepravdivé a dôkazne nepodložené.

Ak sa žalobca až v podanom odvolaní venuje samotnému kauzálnemu vzťahu medzi žalovaným a remitentom založeným Rámcovou zmluvou o dielo zo dňa 22.5.2017 (ďalej len ako „Rámcová zmluva o dielo“), žalovaný namieta tieto skutkové tvrdenia ako oneskorené a v odvolacom konaní neprípustné. Žalobca mal dostatok času a priestoru uplatniť všetky svoje námietky voči tvrdeniam žalovaného a uviesť vlastné skutkové tvrdenia v konaní na súde prvej inštancie. Len v záujme právnej istoty pre prípad, ak by odvolací súd dospel k záveru o nevyhnutnosti doplnenia dokazovania uvádza, že v zmysle Rámcovej zmluvy o dielo a Zmenkového vyplňovacieho prehlásenia bolo pre vznik práva spoločnosti ELISIA, s.r.o. na vyplnenie dátumu splatnosti do zabezpečovacej blankozmenky a na predloženie zmenky na zaplatenie nevyhnutné splnenie dvoch odkladacích podmienok a to, že:

zanikne záväzok spoločnosti KANPA s.r.o. ako zhotoviteľa v zmysle Rámcovej zmluvy o dielo vybudovať dažďovú kanalizáciu, splaškovú kanalizáciu, vodovod pitnej vody a pozemné komunikácie do povrchovej úpravy asfalt inak ako splnením pred dokončením prvej etapy

obchodná spoločnosť KANPA, s.r.o. nezabezpečí vrátenie poskytnutého preddavku 100.000,- eur ani do 30 dní od doručenia výzvy spoločnosti ELISIA s.r.o. na vrátenie poskytnutého preddavku
Ani jedna z týchto podmienok splnená nebola a žalobca ich splnenie dodnes nepreukázal.

Spoločnosti KANPA, s.r.o. a ELISIA s.r.o. uzavreli Rámcovú zmluvu o dielo, pričom žalovaný zdôrazňuje slovo „rámcová“, v zmysle ktorej bol medzi zmluvnými stranami dojednaný istý rámec budúcej spolupráce, predmetom ktorej bolo vybudovanie inžinierskych sietí a pozemných komunikácií. Cena diela bola pritom stanovená v sume 460.000,- eur v zmysle dojednania podľa čl. VIII ods. 1 Rámcovej zmluvy o dielo. Ako aj zo žalobcom predloženého prehľadu platieb za inžinierske siete jasne vyplýva, finančný rámec 460.000,- eur bol naplnený v dôsledku zmeny, či doplnenia niektorých častí diela, a to vybudovania oporného múru a odvodňovacieho rigolu. Keďže došlo k naplneniu finančného rámca a zmluvné strany nemali záujem na ďalšom pokračovaní v spolupráci, spolupráca na ďalšej etape diela bola ukončená.

Rovnako je aj argumentácia žalobcu vo vzťahu k nepodpísanému odovzdávaciemu a preberaciemu protokolu spoločnosťou ELISIA s.r.o., ktorý predložil žalovaný ešte v konaní na súde prvej inštancie nepravdivá a nelogická. Odovzdávací a preberací protokol je podpísaný pánom D. M. N., ktorý bol jednak zodpovedným stavbyvedúcim pre daný projekt a jednak technickým dozorcóm. Pán D. M. N. bol nielen zástupcom zhotoviteľa, ale aj objednávateľa, pre ktorého zostal vykonávať činnosť technického dozoru a neskôr aj projektanta aj po ukončení spolupráce medzi spoločnosťami KANPA, s.r.o. a ELISIA s.r.o.. Všetky protokoly a zápisy o skúškach a odovzdaní a prevzatí pozemných komunikácií boli vyžiadané priamo od príslušného stavebného úradu, kde ich ako podklady ku kolaudačnému konaniu predložila spoločnosť ELISIA s.r.o.. O riadnom dokončení a odovzdaní predmetných častí diela, t.j. prvej etapy svedčí aj prehľad platieb predložený žalobcom, ktorým samotný žalobca preukazuje, že spoločnosti KANPA, s.r.o. zaplatila spoločnosť ELISIA s.r.o. sumu vo výške 463.000,11 eur, ktorú by zrejme nezaplatila bez odovzdania diela.

Obsah a rámec zmenkou zabezpečovanej prípadnej budúcej pohľadávky bol vymedzený čl. VIII. ods. 9 Rámcovej zmluvy o dielo, v zmysle ktorého bolo dohodnuté: „Na zabezpečenie vrátenia tejto sumy zhotoviteľom objednávateľovi pre prípad, že dôjde k ukončeniu zmluvného vzťahu medzi

zmluvnými stranami bez toho, aby zhotoviteľ splnil svoj záväzok z tejto zmluvy aspoň v rozsahu zodpovedajúcom podľa rozpočtu odplatie, ktorú ako zálohu od objednávateľa prijal, vystaví konateľ zhotoviteľa pán A. B. osobnú zmenku bez protestu na sumu 100.000,- eur, slovom jednototísic eur, v prospech objednávateľa, ktorú bude mať objednávateľ v úschove až do doby vykonania kontroly, odsúhlasenia a protokolárneho odovzdania prvej etapy diela podľa harmonogramu objednávateľom alebo jeho povereným zástupcom, pričom po prevzatí riadne vykonanej prvej etapy diela objednávateľ vráti vystavenú zmenku zmenečníkovi z dôvodu zániku potreby zabezpečenia plnenia zo zmluvného vzťahu na základe tejto zmluvy.“ Dielo bolo spoločnosťou KANPA, s.r.o. riadne zrealizované dokonca v hodnote 463.000,11 eur, t.j. nad dohodnutý celkový finančný rámec Rámcovej zmluvy o dielo, čo potvrdil aj samotný žalobca predloženým výpisom platieb realizovaných na účet spoločnosti KANPA, s.r.o. za vykonanie diela, je zrejmé, že spoločnosť KANPA, s.r.o., resp. zhotoviteľ diela splnil svoj záväzok z tejto zmluvy aspoň v rozsahu zodpovedajúcom podľa rozpočtu odplatie, ktorú ako zálohu od objednávateľa prijal, v dôsledku čoho zaniklo právo spoločnosti ELISIA s.r.o. ako objednávateľa diela vyplniť v blankozmenke dátum splatnosti a predložiť zmenku na platenie.

Všetky skutočnosti vyplývajúce z predložených dôkazov teda svedčia jednoznačne o tom, že zmenka uplatnená v tomto konaní žalobcom bola vyplnená v rozpore so zákonom, Zmenkovým vyplňovacím prehlásením, ako aj v rozpore s ustanoveniami Rámcovej zmluvy o dielo.

Žalobca v odvolaní uviedol, že dôkazy predkladá spolu s odvolaním so zreteľom na tam uvedené ustanovenia ustanovenie § 366 CSP. Žalovaný zastáva názor, že žalobcom oneskorene predložené dôkazy nespĺňajú požiadavky uvedené v ust. § 366, aby mohli byť považované za tzv. novoty v odvolacom konaní. Žalobca zároveň mohol všetky dôkazy predložené v odvolacom konaní uplatniť už skôr. Mohol ich uplatniť už pri prvom svojom úkone, aj pri druhom či na pojednávaní konanom na súde prvej inštancie. Napriek mnohým možnostiam, žiadnu z uvedených príležitostí z vlastnej vôle nevyužil. Žalovaný má za to, že tento procesný postup žalobcu je konaním zneužívajúcim právo a právny poriadok, ktoré nepožíva právnu ochranu. Z uvedených dôvodov by preto mali byť žalobcom oneskorene predložené dôkazy a skutkové tvrdenia odmietnuté a odvolací súd by na ne nemal prihliadať. V zmysle Čl. 5 CSP zjavné zneužitie práva nepožíva právnu ochranu. Súd môže v rozsahu ustanovenom v tomto zákone odmietnuť a sankcionovať procesné úkony, ktoré celkom zjavne slúžia na zneužitie práva alebo na svojvoľné a bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva, alebo vedú k nedôvodným prietahom v konaní.

Napádané výroky rozsudku súdu prvej inštancie sú vecne správne a odvolanie žalobcu je nedôvodné a neodôvodnené. Navrhuje, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100 %.

Žalobca v reakcii na vyjadrenie žalovaného k jeho odvolaniu uviedol, že na podanom odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie trvá, navrhuje, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 388 CSP zmenil tak, že žalobnému návrhu v celom rozsahu vyhovie a žalobcovi proti žalovanému prizná nárok na náhradu trov celého konania. V plnom rozsahu odkazuje na obsah podaného odvolania a zdôrazňuje, že bolo povinnosťou súdu prvej inštancie o podanej žalobe uplatňujúcej nárok zo zmenky postupovať a rozhodnúť podľa súvisiaceho právneho predpisu - Zákona zmenkového a šekového. Zdôrazňuje charakter zmenkových záväzkov, pre ktorý je príznačná ich abstraktnosť, nespornosť a prísnosť. Zmenka predstavuje abstraktný a nesporný záväzok a jej majiteľ nemusí pri jej predložení k plateniu ani pri prípadnom vymáhaní plnenia z nej nič preukazovať, okrem skutočností, že je majiteľom platnej zmenky. Pokiaľ dlžník popiera existenciu záväzku zo zmenky, nesie pritom dôkazné bremeno. Poukazuje ďalej na to, že:

Z rozsudku súdu prvej inštancie zo dňa 15.2.2022, ani zo súdom vykonaného dokazovania a teda z obsahu celého súdneho spisu (odpor žalovaného, písomné vyjadrenie žalovaného a prednes žalovaného na pojednávaní, či aj iné) nevyplývalo, že by vystaviteľ vlastnej zmenky/ zmenenčník - žalovaný v súdnom spore - vzniesol takú námietku, či také námietky, ktorými by objektívne, reálne a

dôvodne (podľa zákona) preukázal, že ako majiteľ pri nadobúdaní zmenky mal konať vedome na škodu dlžníka.

Zjavne nesprávny je aj skutkový a právny záver súdu prvej inštancie o nejakej údajnej fiktívnosti kauzálneho vzťahu vzťahujúceho sa k zmenke a aj v tejto časti plne odkazuje na obsah odvolania proti rozsudku súdu prvej inštancie.

Žalobca konal podľa zákona a čestne, zmenku nadobúdala v súlade so zákonom a plne v súlade so zásadami poctivého obchodného styku a v súlade s dobrými mravmi.

Popisuje skutočnosti, ktoré sa týkali uzavretia rámcovej zmluvy spoločnosťou ELISIA, s.r.o. so spoločnosťou KANPA s.r.o., plnenia záväzkov z tejto zmluvy, to ako čerpala spoločnosť ELISIA s.r.o. pôžičku na výstavbu inžinierskych sietí od spoločnosti FARMAKOL spol. s r. o., za ktorú konatelia spoločnosti ELISIA s.r.o. ručili osobnými zmenkami a osobným majetkom v nominálnej hodnote 600.000,- eur, ako v druhej etape uzavrela spoločnosť ELISIA s.r.o. so spoločnosťou KANPA s.r.o. druhú rámcovú zmluvu na výstavbu rodinných domov. Tvrdí, že spoločnosť KANPA s.r.o. ani jednu zo zmlúv o dielo riadne nespĺnila, inžinierske siete ani prístupové komunikácie nedokončila, rovnako neukončila ani výstavbu rodinných domov a zo stavby ušla (mysliac bez akéhokoľvek upovedomenia sa vytratila zo stavby a prestala realizovať zmluvne dohodnutú činnosť ešte pred riadnym ukončením diela). Spoločnosť ELISIA s.r.o. vyzývala spoločnosť KANPA s.r.o. ústne i písomnou doporučenou poštou na riadne dokončenie stavebných prác podľa zmluvy a projektu, o nápravu i zásah v havarijných stavoch a rovnako za týmto účelom zasielala nezávislé odborné statické posudky, posudky stavebných dozorov. Spoločnosť KANPA s.r.o. nepristúpila ani k ukončeniu, ani k nápravám ani v havarijných stavoch, kedy na to vyzývali dokonca staticí i stavebný dozor. Dokumenty, posudky, audity, výzvy na dokončenie a reklamácie boli doložené Okresnému súdu v Prešove v žalovanom spomínanom spore žalobcu ASARI s.r.o., kde Okresný súd Prešov žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol, o čom má žalovaný vedomosť a napriek tomu zavádza odvolací súd vo vyjadrení prezentovanými tvrdeniami. V predmetnom súdnom sporovom konaní žalovaná spoločnosť ELISIA s.r.o. zákonom predpokladaným a potrebným spôsobom súdu preukázala, že spoločnosť KANPA s.r.o. ani jednu zo zmlúv o dielo riadne a včas nespĺnila. Spoločnosť KANPA s.r.o. má finančný záväzok voči spoločnosti ELISIA s.r.o. odo dňa vzniku ku dňu 30.6.2022 vo výške 636.634,02 eur. Uvedené je súčasťou spisov, ktoré sám žalovaný uvádza vo svojom vyjadrení, a to 21Cb/127/2020 a 21Cb/1/2021. Spoločnosť KANPA s.r.o. rovnako ako jej štatutárny zástupca pán A. C. – B. na výzvy nereagovali. Žalovaný A. B. „kúpil“ novú obchodnú spoločnosť FLOGES s.r.o., z ktorej preukázateľne vymazal jej doterajšie predmety podnikania a uviedol predmety podnikania totožné so spoločnosťou KANPA s.r.o., na ktorej zanechal všetky záväzky, bez akéhokoľvek finančného zázemia.

Označuje za nepravdivé vyjadrenie žalovaného, ktorým súdu oznámil, že pán D. N. pracoval aj pre spoločnosť ELISIA s.r.o. Ani jeden z odovzdávacích dokumentov, na ktorých založil súd prvej inštancie svoje právne závery, nebol predložený na podpis ani investorovi, ani generálnemu projektantovi.

Spoločnosť ELISIA s.r.o. zmenku rubopisovala 1.2.2021, a tak žalovaný odvolaciemu súdu úplne klamlivo a úmyselne, v snahe pôsobiť ako „nejaká obeť“, uvádza skutočnosti z účtovnej závierky z roku 2020, pretože tento obchodný prípad je zachytený v účtovných závierkach v roku 2021, ktoré sú verejne dostupné. Nie je pravdou ani to, že spoločnosť ELISIA s.r.o. dlhuje viacerým subjektom, pretože vo všetkých sporových veciach už bolo súdom o žalobách rozhodnuté zamietnutím žalôb a návrhov.

Spoločnosť ELISIA s.r.o. celý projekt riadne ukončila a poskytla podľa svojho záväzku domov viac ako 50 rodinám, pričom čelila nekalej organizovanej činnosti (s ktorou sa spojil aj žalovaný). Popisuje ďalšie skutočnosti vyplývajúce zo zmlúv o dielo, čo bolo ich obsahom, ako sa plnili a ako žalovaný ako konateľ spoločnosti KANPA s.r.o. nebol schopný realizovať výstavbu vo vzťahu k vlastným problémom, ktoré priniesol zo stavieb z minulosti. Popisuje jeho vzťah ku iným spoločnostiam, ku ktorým neplnil svoje

záväzky na rozdiel od spoločnosti ELISIA s.r.o., ktorá si vždy riadne splnila svoje záväzky, čo vyplýva aj z písomných referencií iných dodávateľov na stavbe IBV Kráľova hora - RAKY STAV s.r.o., OSVO COMP s. r. o. , PEGAS s. r. o, ktoré sú renomovanými spoločnosťami a ktoré realizovali vo svojom obore výstavby a dodávky pre investora ELISIA s. r. o.

Vyslovuje presvedčenie, že žiaden obchodný subjekt, či fyzická osoba nemá záujem spolupracovať, či objednať si zhotoviteľa, ktorý nielenže stavebnú činnosť vykonáva v rozpore s technologickými postupmi, technickými normami SR, mimo projektovej dokumentácie, bez riadnej kvalifikácie, pričom dielo ani nedokončí ale plnenie, ktoré žiada dopredu si ponechá. Nikto v právnom štáte i vyspelej spoločnosti vrátane našich 50 klientov by sa nemal stať rukojemníkom nezodpovedného až živelného pôsobenia nekvalifikovaného obchodného subjektu, ktorý svojou činnosťou netvorí ale deštruuje a následky za svoju deštrukciu nie je ochotný ani schopný uniesť a tak ich nechá na ramenách iných osôb a obchodných spoločností, ktoré svojim kapacitami, silami i financiami musia napraviť to, čo p. A. B. - C. svojou neschopnosťou spôsobil. Pri uvedených listinných dôkazoch je zrejmé, že jediný kto tu koná na škodu 50 rodín v Prešove, je práve žalovaný, ktorý nielenže spôsobil škody mimoriadneho rozsahu, ohrozil domov 50 rodinám, ale aj zákerným spôsobom sa chcel obohatiť „predajom fiktívnych pohľadávok“.

Preto dôvodne a legitímne očakáva, že odvolací súd po oboznámení sa s podstatným obsahom súdneho spisu, so samotným rozsudkom súdu prvej inštancie a s odvolaním proti rozsudku súdu prvej inštancie, vyhodnotí túto žalovaného selektívne a zámerne disinterpretačne v spore použitú argumentáciu, ktorá by mala vyznievať v právny neprospech žalujúcej sporovej strany (či v reputačný neprospech vo vzťahu k obchodnej spoločnosti ELISIA s.r.o. a jej konateľov a spoločníkov) a procesným postupom daným procesným kódexom sám napraviť v odvolaní proti rozsudku uvedené pochybenia súdu prvej inštancie spočívajúce v úplne nedôvodnom a neopodstatnenom odklone od doterajšej rozhodovacej praxe všeobecných súdov v zmenkových sporoch a zmení rozsudok súdu prvej inštancie.

Žalovaný v reakcii na stanovisko žalobcu k jeho vyjadreniu k odvolaniu súdu oznámil, že žalobca opätovne uvádza vo svojom stanovisku zo dňa 8.9.2022 rôzne tvrdenia a predkladá rôzne listiny, ktoré majú síce slúžiť ako dôkazy, no vo vzťahu k predmetu tohto súdneho konania nepreukazujú vôbec nič. Žalovaný si nedokáže vysvetliť argumentáciu žalobcu týkajúcu sa existencie akýchsi osobných zmienek štatutárnych zástupcov ELISIA s.r.o., nie je mu zrejmé akú skutočnosť má existencia zmienek štatutárnych zástupcov ELISIA s.r.o. preukazovať a aký vzťah majú mať osobné zmenky štatutárnych zástupcov ELISIA s.r.o. k predmetu tohto konania. Vystavenie blankozmenky žalovaného bolo viazané výlučne na zabezpečenie preddavku, resp. zálohy vo výške 100.000,- eur, poskytnutého na základe Rámcovej zmluvy o dielo zo dňa 22.5.2017 spoločnosťou ELISIA s.r.o., ako objednávateľa diela, spoločnosti KANPA, s.r.o., ako zhotoviteľa diela, a to pre prípad, ak by nedošlo k zhotoveniu predmetného diela zhotoviteľom aspoň v rozsahu zodpovedajúcom odplate, ktorú zhotoviteľ od objednávateľa prijal, t.j. aspoň v hodnote 100.000,- eur. Ako už bolo v tomto konaní preukázané, spoločnosť KANPA, s.r.o. zhotovila dielo pre spoločnosť ELISIA s.r.o. na základe Rámcovej zmluvy o dielo zo dňa 22.5.2017 v hodnote 463.000,11 eur, t.j. nad hodnotu poskytnutej zálohy zabezpečenej blankozmenkou a dokonca nad dohodnutý celkový finančný rámec Rámcovej zmluvy o dielo zo dňa 22.5.2017. V dôsledku uvedenej skutočnosti nárok spoločnosti ELISIA s.r.o. ako remitenta blankozmenky vyplniť dátum splatnosti do blankozmenky zanikol v okamihu, keď bolo dielo na základe Rámcovej zmluvy o dielo zo dňa 22.5.2017 zhotovené v rozsahu zodpovedajúcom finančnej odplate zhotoviteľa vo výške 100.000,- eur. Cieľom vystavenia blankozmenky bolo zabezpečenie toho, aby sa spoločnosť ELISIA s.r.o. s vyššou pravdepodobnosťou vedela domôcť vrátenia vyplatenej zálohy, ak by spoločnosť KANPA, s.r.o. nezhotovila dielo aspoň v hodnote prijatej zálohy 100.000,- eur (teda pre prípad, že by sa táto nespotrebovala pri zhotovení diela). K tomuto ale jednoznačne došlo, záloha bola vyúčtovaná, spotrebovaná a zahrnutá do ceny diela. Duplicitné vymáhanie tej istej sumy prostredníctvom zmenky by predstavovalo jednoznačný rozpor s dobrými mravmi, a ako také ani nemôže požívať právnu ochranu. Existencia, či neexistencia akýchkoľvek zmienek, či iných záväzkových vzťahov spoločnosti ELISIA s.r.o., prípadne jej štatutárnych orgánov s tretími subjektmi nemá s prihliadnutím na zmluvné dojednania medzi zmluvnými stranami Rámcovej zmluvy o dielo zo dňa 22.5.2017 žiaden význam pre toto súdne konanie. Ďalej uvádza, že:

Žalobca úmyselne prekladá súdu nepravdivé dôkazy, ktoré nemajú žiaden súvis s týmto súdnym konaním, pretože sa nevzťahujú na zmluvný záväzok vyplývajúci z Rámcovej zmluvy o dielo zo dňa 22.5.2017, ktorý je jediný relevantný pre toto súdne konanie. Uznanie reklamácií a nedorobkov v projekte Kráľova hora zo dňa 28.2.2020 od spoločnosti KANPA, s.r.o. sa preukázateľne vzťahuje (rovnako ako aj ďalšie žalobcom predkladané reklamácie) na úplne iný zmluvný vzťah založený medzi spoločnosťami ELISIA s.r.o. a KANPA, s.r.o. na základe Zmluvy o dielo zo dňa 1.1.2018.

Skutočnosti týkajúce sa z uplatňovaných nárokov z vád diela, z uznania reklamácií, pričom podľa neho ide o úmyselné žalobcom predkladanie v tomto súdnom konaní všetkých dôkazov, ktoré vôbec nesúvisia nielen s týmto súdnym konaním, ale ani len so samotnou Rámcovou zmluvou o dielo zo dňa 22.5.2017. Ani žiadne prípadné vady diela vyhotoveného spoločnosťou KANPA, s.r.o. na základe Rámcovej zmluvy o dielo zo dňa 22.05.2017 (ktorých existencia doposiaľ nebola preukázaná) nezakladajú nárok spoločnosti ELISIA s.r.o. na vyplnenie dátumu splatnosti do blankozmenky, v dôsledku čoho je vylúčené, aby nimi bolo možné preukázať existenciu nároku uplatňovaného žalobcom v tomto súdnom konaní. Práve naopak, pokiaľ si žalobca, prípadne spoločnosť ELISIA s.r.o. uplatňovala po takmer 3 rokoch od zhotovenia diela nároky z vád predmetného diela voči zhotoviteľovi - spoločnosti KANPA, s.r.o., je zrejmé, že predmetné dielo bolo spoločnosťou KANPA, s.r.o. zrealizované a odovzdané spoločnosti ELISIA s.r.o. a touto spoločnosťou ako objednávateľom diela bolo dielo aj prevzaté. V opačnom prípade by si predsa spoločnosť ELISIA s.r.o. neuplatňovala nároky z vád diela voči spoločnosti KANPA, s.r.o., ale voči inému zhotoviteľovi.

S odkazom na ustanovenia Zákona o advokácii sa vyjadruje ku tvrdenej komunikácii právnych zástupcov sporových strán i k jej relevancii.

Zotráva na stanovisku odvádzanom od skutočností týkajúcich sa realizovaných platieb na plnenia v rozsahu 463.000,11 eur, až nad dohodnutý celkový finančný rámec Rámcovej zmluvy o dielo zo dňa 22.5.2017 a za vysoko nepravdepodobné hodnotí to, že by objednávateľ diela, t.j. spoločnosť ELISIA s.r.o. platil zhotoviteľovi diela, t. j. spoločnosti KANPA, s.r.o. neustále len preddavkové platby v súčte dokopy viac ako 20 platieb v priebehu obdobia dvoch rokov, a to od 22.5.2017 do 19.6.2019 bez toho, aby zhotoviteľ diela predmetné dielo riadne priebežne realizoval. Navyše, žalovaný opätovne poukazuje na vyššie uvedenú argumentáciu, že ak by dielo nebolo zrealizované spoločnosťou KANPA, s.r.o., neuplatňovala by si spoločnosť ELISIA s.r.o. nároky z vád diela voči spoločnosti KANPA, s.r.o.

Zotráva na tom, že spoločnosť ELISIA DEVELOPMENT s.r.o. (pôvodne s obchodným menom BB9 s.r.o.) nedisponovala žiadnym majetkom ku dňu 31.12.2020, z ktorého by o necelé dva mesiace neskôr, t. j. 22.2.2021, kedy bola zmenka rubopisovaná, vedela zaplatiť spoločnosti ELISIA s.r.o. sumu 100.000,- eur, čo teda malo byť dôvodom indosácie zmenky - získanie finančných prostriedkov - podľa tvrdení žalobcu v odvolaní zo dňa 8.4.2022 proti rozsudku súdu prvej inštancie. Skutočnosť, že žalobca skutočne vyplatil sumu 100.000,- eur spoločnosti ELISIA s.r.o. za indosáciu zmenky, taktiež žalobca do dnešného dňa nepreukázal, čo znamená, že nepreukázal ani žiaden reálny dôvod indosácie zmenky z remitenta na žalobcu. Žalovaný na základe uvedeného zotráva na svojich tvrdeniach, že jediným dôvodom bola snaha zbaviť žalovaného možnosti uplatňovať v konaní voči žalobcovi kauzálné námietky.

Reaguje na obsah skutočností, ktoré by mali plynúť z rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Cob/22/2021, či z predloženej zápisnice o pojednávaní pred súdom prvej inštancie pod sp.zn. 21Cb/1/2021.

Zotráva na názore, že súd prvej inštancie správne vyhodnotil všetky mu stranami predložené dôkazy a na základe ich hodnotenia dospel k správnym právnym aj skutkovým záverom, ktoré majú základ vo vykonanom dokazovaní. Žalobca bol na základe predbežného právneho posúdenia sporu vyjadreného

súdom prvej inštancie oboznámený s tým, k akým skutkovým zisteniam súd prvej inštancie dospel, ktoré z nich považuje za sporné, ktoré za nesporné a ktoré skutočností je potrebné dokazovať. Žalobca ďalšie návrhy na vykonanie dokazovania napriek tomu nemal, k skutkovým tvrdeniam žalovaného sa opätovne žiadnym spôsobom nevyjadril a s odkazom na zásadu koncentrácie konania žiadal vydať rozsudok. Ako nepochopiteľné sa potom javí predkladanie nových dôkazov a vyjadrovanie sa k skutkovým tvrdeniam žalovaného až v odvolacom konaní. Toto konanie žalobcu a predkladanie nových dôkazov v odvolacom konaní je vo svetle aktuálnej procesnej právnej úpravy oneskorené a neprípustné.

Pri popísanom procesnom postupe žalobcu pred súdom prvej inštancie by pripustenie nových dôkazov v odvolacom konaní znamenalo zjavné porušenie práva žalovaného na spravodlivé súdne konanie.

S prihliadnutím na zmenkovú právnu úpravu, ako aj ustálenú judikatúru, žalovaný v konaní tvrdil existenciu zmenkovej kauzy a jej existenciu aj preukázal. Žalovaný rovnako preukázal, že zmenka uplatnená žalobcom v tomto súdnom konaní bola vystavená ako zabezpečovacia blankozmenka, čo nakoniec vyplýva aj z textu samotnej zmenky. Žalovaný predložil v konaní na súde prvej inštancie aj dôkazy preukazujúce jeho tvrdenia, preto sa dôkazné bremeno následne presunulo na stranu žalobcu. Žalobca však na danú procesnú situáciu žiadnym spôsobom nereagoval a svoje dôkazné bremeno, rovnako ako aj bremeno tvrdenia neunesol. V nadväznosti na danú procesnú situáciu, ako aj zmenkovú právnu úpravu a ustálenú judikatúru potom nie je žalovanému zrejmé, odkiaľ mohol nadobudnúť žalobca legitímne očakávanie, že odvolací súd rozhodne v jeho prospech a „napraví“ pochybenia súdu prvej inštancie spočívajúce v úplne nedôvodnom a neopodstatnenom odklone od doterajšej rozhodovacej praxe všeobecných súdov v zmenkových sporoch a zmení rozsudok súdu prvej inštancie.

Žalobca neposkytol ani v odvolaní, ani v replike, ani v stanovisku zo dňa 8.9.2022 žiadne relevantné dôkazy, ktorými by spochybnil správnosť odvolaním napádaného rozhodnutia, prípadne ktorými by preukázal, že v konaní na súde prvej inštancie došlo k vadám, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Žalobca produkuje samé s konaním nesúvisiace informácie a dôkazy, ktoré však nemajú vzťah ku konaniu na súde prvej inštancie a zároveň nepreukazujú ani splnenie podmienok dojednaných medzi zmluvnými stranami pre vyplnenie blankozmenky.

Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, účinný od 1.7.2016, ďalej len „CSP“) prejednal včas podané odvolanie podané proti rozsudku oprávnenou osobou (žalobcom) v zmysle zásad daných aplikáciou ustanovenia § 378 a nasl. CSP. Odvolací súd prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania, pričom vychádzal z aplikácie ustanovenia § 385 ods. 1 CSP s tým, že nariadenie pojednávania v predmetnej veci si nevyžadovala potreba zopakovania, či doplnenia dokazovania a ani dôležitý verejný záujem. Právnym dôsledkom takéhoto postupu odvolacieho súdu je jeho viazanosť skutkovým stavom, zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP). Termín verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu i na webovej stránke súdu, zodpovedajúco ustanoveniu § 219 ods. 3 a § 378 ods. 1 CSP. Odvolací súd pri prieskume napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie bol v zmysle ustanovenia § 379 a § 380 ods. 1 CSP viazaný rozsahom odvolania i uplatnenými odvolacími dôvodmi (s výnimkou § 380 ods. 2 CSP). Na základe takéhoto prieskumu uvedeného rozhodnutia súdu prvej inštancie i konania, ktoré im predchádzalo, dospel odvolací súd k záveru, že uplatnené odvolacie dôvody neodôvodňujú zrušenie, či zmenu napadnutého rozsudku prvoinštančného súdu.

Odvolací súd sa nestotožňuje so stanoviskom žalovaného v tom, že by v podanom odvolaní obsahovo absentoval rozsah v akom sa napadá prvoinštančné rozhodnutie (a teda aj rozsah prieskumnej právomoci odvolacieho súdu). Žalobca dal jednoznačne najavo nesúhlas s celým rozhodnutím, ktoré podľa uplatnených odvolacích dôvodov žiada zmeniť a žalobnému návrhu v celom rozsahu vyhovieť.

Odvolacie dôvody proti rozsudku, tak ako je uvedené vyššie, žalobca vymedzil v rovine procesnej, tvrdenými inými vadami konania, i v rovine skutkovej a právneho posúdenia veci. V odvolaní výslovne poukázal na nižšie citované ust. § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP.

Podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d) CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

Podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplyva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami (IV.ÚS 252/04, I.ÚS 50/04, I.ÚS 97/97, II.ÚS 3/97 a II.ÚS 251/03).

Nesprávnym procesným postupom v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) CSP sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol konanie) znemožňujúca strane sporu (účastníkovi konania) realizáciu jej procesných oprávnení a marniacu možnosť jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1Cdo/202/2017, 2Cdo/162/2017, 3Cdo/22/2018, 4Cdo/87/2017, 5Cdo/112/2018, 7Cdo/202/2017, 8Cdo/85/2018).

Podľa tvrdenia žalobcu odvolateľa jemu v konaní pred súdom prvej inštancie bolo nesprávnym procesným postupom znemožnené uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Vo vzťahu ku konaniu, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozsudku okresného súdu, je v zásade možné súhlasiť s odvolateľom, že z hľadiska ústavne zaručeného práva na spravodlivý proces je jednou zo základných požiadaviek na súdne rozhodnutie to, že jeho vydaniu predchádza zákonom upravený postup, ktorý by okrem iného nemal viesť ku prekvapivému či nepredvídateľnému súdному rozhodnutiu. Toto sa žiada uviesť a dodržať aj vtedy ak sú predmetom konania zmenkové nároky. Súčasná procesná úprava už neobsahuje ustanovenia o zmenkovom platobnom rozkaze, námietkach proti takémuto spôsobu rozhodnutia, aj s úpravou, či pri uplatnených námietkach sa zmenkový platobný rozkaz ponecháva v platnosti. Ak sa uplatňujú v civilnom sporovom konaní zmenkové nároky niet dôvodu aby sa v ňom neuplatnili základné zásady sporového konania, s rešpektovaním ďalej uvedených pravidiel uplatňovania prostriedkov procesného útoku, procesnej obrany, zhromažďovania skutkových základov rozhodnutia, dôkaznej povinnosti, či samotných procesných úkonov súdu.

Z obsahu podaného odvolania plynie, že súd mal podľa žalobcu nesprávne privodiť záver vo vzťahu k ním uplatnenému zmenkovému nároku, že nesprávne a v rozpore so zákonom o zmenkách a šekoch vyhodnotil obranu žalovaného (prihliadol na neprípustné námietky indosovanej zmenky), a teda privodil aj rozhodnutie, ktoré nebolo možné očakávať.

K otázke, čo možno považovať za prekvapivé, či (ne)predvídateľné rozhodnutie súdu, sa už v minulosti vyjadroval aj Najvyšší súd Slovenskej republiky. Podľa neho, „o tzv. prekvapivé rozhodnutie ide predovšetkým vtedy, ak odvolací súd založí svoje rozhodnutie vo veci na iných právnych záveroch ako súd prvej inštancie, za súčasného naplnenia tej okolnosti, že proti týmto iným (odlišným) právnym záverom odvolacieho súdu, nemá strana konania možnosť vyjadrovať sa, právne argumentovať, prípadne predkladať nové dôkazy, ktoré sa z hľadiska doterajších právnych záverov súdu prvej inštancie nejavili ako významné“ (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 7Cdo/1/2018 z 21.3.2018). „Predvídateľné je také rozhodnutie, ktorému predchádza predvídateľný postup pri konaní a rozhodovaní. Zákon ustanovuje, že účastníci by nemali byť zaskočení možným iným právnym posúdením veci súdom bez toho, aby im bolo umožnené tvrdiť skutočnosti významné z hľadiska sudcovho právneho názoru a navrhnúť na ich preukázanie dôkazy. Rovnako by nemali byť zaskočení takým postupom súdu, ktorý nemá oporu v predvídateľnom právnom postupe súdu, ktorý nie je v súlade s procesným právom a jeho pravidlami“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 17. októbra 2011, sp.zn. 7Cdo/42/2010).

K uvedenej námietke sa odvolací súd oboznámil s celým priebehom prvoinštančného konania, ako vyplýva z obsahu spisu. Z neho nevyplýva, že by neboli v konaní dodržané pravidlá zákonom stanoveného procesného postupu pri rozhodovaní o návrhu na vydanie platobného rozkazu, pri rozhodovaní o zrušení platobného rozkazu z dôvodu včas podaného a vecne odôvodneného odporu, pri realizácii procesných úkonov súdu rozhodujúcich o sťažnosti proti uzneseniu o zrušení platobného rozkazu, ale ani pri realizácii tých procesných úkonov, ktorých účelom bolo stranám sporu poskytnúť možnosť realizovať včas (pri dodržaní koncentrácie konania) prostriedky procesného útoku i procesnej obrany (§149 CSP) a pripraviť vec na prejednanie a rozhodnutie na nariadenom pojednávaní. Žalobca - odvolateľ mal a využil možnosť vyjadriť sa k podanému odporu, bolo mu pred realizovaným pojednávaním doručené aj podanie žalovaného z 15.10.2021 (reagujúce na obsah vyjadrenia žalobcu k podanému odporu) a žalobca sa zúčastnil aj nariadeného pojednávania pričom z obsahu zápisnice z pojednávania (nerozporovanej žiadosťou zo sporových strán) neplynie, že by žalobcovi bolo postupom súdu bola zmarená realizácia úkonov v zmysle § 181 ods. 1, 3 CSP, či zaujať stanovisko (vyjadriť sa) ku žalovaným uplatneným prostriedkom procesnej obrany alebo k obsahu realizovaných dôkazov. Žalobca mal teda možnosť okrem iného vyjadriť sa i k tým skutkovým námietkam, ktoré sa týkali nedodržania zmluvne dohodnutých podmienok vyplňovacieho práva k blankozmenke, či k námietke založenej na tom, že indosacia zmenky bola realizovaná vedome na škodu zmenkového dlžníka.

Úprava obsiahnutá v ustanovení § 181 ods. 2 O.s.p. uvádza, že po vykonaní úkonov podľa odseku 1 predseda senátu alebo samosudca podľa doterajších výsledkov konania uvedie, ktoré právne významné skutkové tvrdenia účastníkov je možné považovať za zhodné, ktoré právne významné skutkové tvrdenia zostali sporné a ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané a ktoré dôkazy súd nevykoná, aj keď ich účastníci navrhli. Súd tiež uvedie svoje predbežné právne posúdenie veci. Aplikáciou uvedeného ustanovenia išlo zákonodarcovi o vytvorenie možnosti sporovým stranám vyjadriť sa alebo inak reagovať na intencionalitu dokazovania podľa právneho názoru súdu tým, že sa pokúsia tento predbežný právny názor vyvrátiť alebo naopak svojimi skutkovými tvrdeniami a dôkaznými návrhmi potvrdiť. Sporové strany však svoje dôkazné návrhy i skutkové tvrdenia mohli uvádzať, rozširovať či dopĺňať až do momentu, keď súd prvej inštancie vyhlásil uznesenie o skončení dokazovania (§ 120 ods. 4 O.s.p., teraz § 182 CSP).

Po oboznámení sa s priebehom celého konania, osobitne vykonaného pojednávania pred súdom prvej inštancie, odvolací súd na doplnenie už vyššie uvedeného (bod 19. týchto dôvodov rozhodnutia) konštatuje, že aj žalobcovi v priebehu prvoinštančného konania boli riadne doručované všetky písomnosti, výzvy na vyjadrenie i s poučeniami o procesných právach a povinnostiach. Boli mu riadne a

včas doručené prostriedky uplatnenej procesnej obrany žalovaného tak, ako boli pojaté do odporu proti vydanému platobnému rozkazu a k nemu pripojených príloh.

Žalobca najskôr reagoval na súdom prvej inštancie vydané uznesenie o zrušení platobného rozkazu (uznesenie zo dňa 23.6.2021 č.k. 8CbZm/4/2021-89) podaním sťažnosti, ktorá bola odmietnutá uznesením vydaným sudcom súdu prvej inštancie dňa 10.8.2021 č.k. 8CbZm/4/2021-67.

Následne žalobca doručil súdu podanie zo dňa 17.9.2021, v ktorom navrhuje, aby súd ponechal vydaný platobný rozkaz v platnosti, alternatívne uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi zmenkovú sumu 100.000,- eur so 6 % ročným úrokom od zročnosti zmenky, t.j. od 2.2.2021 až do zaplataenia zmenkovej sumy, zmenkovú odmenu vo výške 1/3 % zmenkovej sumy vo výške 333,33 eur a povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania v celom rozsahu. Zotrúva na podanom návrhu, v ktorom si uplatnil právo zo zmenky, označuje obranu žalovaného za nedôvodnú, ktorá neobstojí. Poukazuje na to, že aj keď CSP nemá úpravu tzv. zmenkového platobného rozkazu, ako to bolo v O.s.p., to ešte samo o sebe neznamená, že žalovaný nemá zákonom danú povinnosť akceptovať stále platný a účinný ZZŠ a z neho vyplývajúce práva a povinnosti subjektov súkromnoprávných, obchodnoprávných vzťahov. Podľa žalobcu žalovaný v odpore bez racionálneho právneho, či akéhokoľvek vecného skutkového dôvodu nerešpektuje svoj vlastný záväzok vyplývajúci zo zmenky a zo ZZŠ. Poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 20.10.2019 sp.zn. 3Obdo/65/2019. Zároveň vytyka to, že žalovaný nerešpektuje ani zásadu vyplývajúcu z nespоровosti zmenkového záväzku. Podľa rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít, napríklad z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1MOBdoV/9/2017 zo dňa 27.11.2008 plynie tzv. zmenková doktrína, podľa ktorej z abstraktnosti zmenky vyplýva zároveň nespоровosť zmenkového záväzku a podstata nespоровosti spočíva v tom, že majiteľ zmenky nie je pri uplatnení zmenkovej pohľadávky ani v prípade uplatnenia práv súdnou cestou povinný preukazovať nič iné, len to, že je oprávneným majiteľom zmenky. Výhrady žalovaného, že mu nebola doručená ani „kópia“ zmenky, označuje za nedôvodné. Originál zmenky nie je možné nahradzovať kópiami, keďže tieto objektívne nereflektujú skutočnú situáciu. Ak žalovaný v odpore poukazuje na spotrebiteľské právo, tak žalobca uvádza to, že spotrebiteľské právo je upravené v § 299 ods. 2 CSP a toto ustanovenie jednoznačne vyriešilo, kedy sa môže, resp. má prihliadať na spotrebiteľský charakter.

Na pojednávaní dňa 15.2.2022 súd vyjadril k predbežnému právnomu posúdeniu názor v súvislosti s predloženou obranou obsiahnutou v odpore proti platobnému rozkazu i v súvislosti predloženými dôkazmi pripojenými k podanému odporu. Žalobca zotrval na svojom stanovisku, ktoré pojal do svojho podania zo 17.9.2021. Zdôraznil, že plne rešpektuje vyjadrený právny záver a ďalšie návrhy na vykonanie dokazovania nemá. Stotožňuje sa so zdôrazňovanou koncentráciou konania. Zo zápisnice o pojednávaní plynie aj to, aké listinné dôkazy boli oboznámené na súde prvej inštancie s tým, že zápisnica o pojednávaní konštatuje aj to, že tieto podania boli vzájomne stranám doručované. Po realizácii do zápisnice z pojednávania pojatého dokazovania, právny zástupca žalobcu uviedol, že nemá ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania. Súd vyhlásil dokazovanie za skončené, umožnil stranám predniesť záverečné návrhy a následne vo veci rozhodol rozsudkom.

Relevantné pre rozhodnutie vo veci bolo, že žalobca uplatňoval svoj nárok opierajúc sa o vyplnenú blankozmenku, ktorá mala zabezpečovací charakter k záväzku obchodnej spoločnosti KANPA s.r.o. vrátiť poskytnutý preddavok za v rámcovej zmluve dohodnutých podmienok a dať odpoveď na obranu žalovaného založenú na tvrdení o nedodržaní zmluvne dohodnutých podmienok vyplňovacieho práva k blankozmenke a o vedomom indosovaní zmenky na škodu zmenkového dlžníka.

Na uplatnený zmenkový nárok bolo vykonané dokazovanie podľa iniciatívy sporových strán, ku ktorému mali obe sporové strany možnosť sa vyjadriť a pokiaľ sa hodnotenie dôkazov, z nich vyvedené skutkové a právne závery nezhodovali s právnym názorom predkladaným súdu žalobcom, tak to nie je možné v danom prípade považovať za nepredvídateľný postup, ktorého výsledkom by bolo prekvapivé súdne rozhodnutie.

Nesvedčí o tom ani vyššie popísaný priebeh realizovaného pojednávania dňa 15.2.2022, či úkony jemu predchádzajúce.

Aj z vyššie uvedeného postupu, po jeho preskúmaní, odvolací súd nezistil dôvodnosť námietky žalobcu o takom procesnom postupe súdu prvej inštancie, výsledkom ktorého by bolo prijatie prekvapivého (nepredvídateľného) rozhodnutia vo veci samej. Pri zhodnotení celého priebehu prvoinštančného konania mal žalobca (zastúpený právnym zástupcom), a to od momentu doručenia odporu proti platobnému rozkazu s prílohami do momentu vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania, vytvorený dostatočný priestor pre produkovanie svojich prostriedkov procesného útoku reagujúcich na obranu žalovanej voči nároku odvádzaného od indosovanej zmenky.

Podľa judikatúry Najvyššieho súdu SR vo vzťahu k účastníkom konania (teraz sporovým stranám) tvrdenému závažnému postupu súdu znamenajúcemu odňatie možnosti konať pred súdom (teraz podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP znemožnenie uskutočňovať jej patriace procesné práva) v minulosti bolo opakovane zdôrazňované, že pre záver o existencii procesnej vady konania nie je významný subjektívny názor účastníka konania (sporovej strany) tvrdiaceho, že sa súd dopustil takej vady; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) zmyslom a účelom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa Čl. 46 ods. 1 ústavy (aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru) je zaručiť každému reálny prístup k súdu. Tomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu o veci konať a rozhodnúť (m. m. I.ÚS 62/97, II.ÚS 26/96). K porušeniu základného práva na súdnu ochranu by došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ak by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby (napr. I.ÚS 35/98). Z judikatúry tiež vyplýva, že ak súd koná vo veci uplatnenia práva osoby určenej v Čl. 46 ods. 1 ústavy inak ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, porušuje ústavou zaručené právo na súdnu ochranu (I.ÚS 4/94). Obsah práva na súdnu ochranu v Čl. 46 ods. 1 ústavy nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu (I.ÚS 26/94). K odňatiu práva na súdnu ochranu v zmysle Čl. 46 ods. 1 ústavy preto dochádza aj vtedy, ak sa niekto domáha svojho práva na súde, ale súdna ochrana tomuto právu nie je priznaná, alebo nemôže byť priznaná v dôsledku konania súdu, ktoré je v rozpore so zákonom (porovnaj III.ÚS 7/08).

Odvolací súd však v namietanom procesnom postupe súdu prvej inštancie nezistil ako jeho dôsledok nepredvídateľnosť, či prekvapivosť rozhodnutia. Zákon ustanovuje, že účastníci by nemali byť zaskočení možným iným právnym posúdením veci súdom bez toho, aby im bolo umožnené tvrdiť skutočnosti významné z hľadiska sudcovho právneho názoru a navrhnúť na ich preukázanie dôkazy. Rovnako by nemali byť zaskočení takým postupom súdu, ktorý nemá oporu v predvídateľnom právnom postupe súdu, ktorý nie je v súlade s procesným právom a jeho pravidlami (viď uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 7Cdo/42/2010 zo 17. októbra 2011). Namietaný postup pri vedení konania v rámci dokazovania pred súdom prvej inštancie v danom prípade však nebolo možné hodnotiť ako nepredvídateľný. Súd dal stranám (teda ja žalobcovi) okrem iného na pojednávaní na vedomie čím sa bude aj pri právnom posudzovaní nárokov zo zmenky zaoberať aj pri aplikácii Čl. I §10 a § 17 ZZŠ a výslovne i s uplatnenou obranou žalovaného (námietkou tvrdiacou vedome indosovanie zmenky na škodu dlžníka). Odvolací súd v tom nezistil ani iné porušenie práv žalobcu, ktoré by vyplynulo z práva na ústavnú ochranu, či zo zákona o úprave práv sporových strán v civilnom sporovom konaní a ani zo žalobcom zdôrazňovanej abstraktnosti, či nespornosti zmenkového nároku.

Odvolací súd zdôrazňuje materiálne nazeranie na spravodlivé súdne konanie, v rámci ktorého ani prípadné formálne procesné pochybenie súdu v civilnom sporovom konaní, nevyhnutne nemusí vždy viesť k zrušeniu napadnutého rozhodnutia odvolacím súdom s dôsledkom narušenia stavu právnej

istoty nastolenej medzi stranami právoplatným rozhodnutím sporu. Potrebu materiálneho (nie prísne formálneho) ponímania a vyhodnocovania súdneho procesu v rovine možného porušenia ústavných práv účastníkov súdneho konania, vrátane práva na prístup k súdu, na spravodlivé súdne konanie (Čl. 46 ods. 1, 4, Čl. 48 ods. 2 ústavy), zdôrazňuje vo svojich rozhodnutiach aj Ústavný súd Slovenskej republiky (k materiálnemu chápaniu ústavnosti vid' napr. IV.ÚS 19/2012, III.ÚS 37/2012). Nepochybne konanie súdu v súlade so zákonom musí vykazovať určitú kvalitu a v materiálnom ponímaní tak zabezpečovať právo na súdnu ochranu. Odvolateľom namietaný procesný postup pred súdom prvej inštancie však nie je takej relevancie, aby mal relevantný vplyv na možnosť žalobcu konať pred súdom prvej inštancie a nedošlo k zásahu do jeho procesných práv, ktorý by čo do spôsobu, rozsahu a intenzity porušenia tvrdeného v odvolaní, vo svojom dôsledku vyvolal zmätočnosť konania súdu prvej inštancie a odvolaním napadnutého rozhodnutia. Žalobca nebol pred súdom prvej inštancie postupom konajúceho súdu vylúčený z produkovania prostriedkov procesného útoku a ak v konaní niečo tvrdil a predložil k tomu dôkazy, nemal súd nad rámec jeho iniciatívy povinnosť sám niečo k jeho prostriedkom procesného útoku sám zisťovať a plniť (tak ako bude uvedené ďalej) úlohu „vyšetrovateľa“ nad rámec skutočností, ktoré produkovali samé strany konania. Žiada sa pritom odkázať na ďalej uvedené dôvody tohto rozhodnutia týkajúce sa skutkových záverov.

Z podstaty výkonu spravodlivosti prostredníctvom súdnej moci vyplýva, že súd musí byť pri svojich právnych záveroch nezávislý a jeho slobodný myšlienkový postup je limitovaný iba obsahom objektívneho práva, ktoré v konkrétnej veci interpretuje a aplikuje. Z vyššie uvedeného postupu, po jeho preskúmaní, odvolací súd tak ako je už vyššie uvedené, nezistil dôvodnosť námietky žalobcu o takom závadnom procesnom postupe súdu prvej inštancie, výsledkom ktorého by bolo prijatie nezákonného rozhodnutia vo veci samej.

Vzhľadom na priebeh konania pred súdom prvej inštancie sa žiada uviesť, že žalovaný v priebehu prvoinštančného konania namietal proti indosovanej zmenke jej vyplnenie v rozpore s dohodou o jej vyplnení ale i to, že zmenka bola indosovaná medzi vzájomne personálne prepojenými právnickými osobami (totožné osoby spoločníkov a konateľov) vedome na škodu zmenkového. Súd prvej inštancie na pojednávaní 15.2.2022 uviedol svoj názor na to, čo považuje medzi stranami za sporné i predbežné právne posúdenie nároku. Napriek tomu sa žalobca voči skutkovým tvrdeniam žalovaného „nezmobilizoval“, účinne nepoprel skutkové tvrdenia žalovanej strany. Zotrval na ním produkovanom právnom názore s poukazom na právnu úpravu, z ktorej vyplýva abstraktnosť zmenky a nespornosť od nej odvádzaného nároku. V tejto súvislosti možno uviesť názor prezentovaný vo viacerých rozhodnutiach dovolacieho súdu, a to, že strany konania nie sú povinné uplatnený nárok ani obranu proti nemu právne kvalifikovať, pretože právna kvalifikácia je vecou súdu. Musia ale uviesť rozhodné skutočnosti, ktoré umožnia súdu, aby uplatnený nárok alebo obranu proti nemu právne kvalifikoval. Súd tak skúma, či tvrdené skutočnosti možno podriaďiť pod hypotézu niektorej právnej normy tak, aby z dispozície tejto právnej normy bolo možné vyvodiť záver o priznaní žiadaného peňažného plnenia (ako je to i v predmetnej veci). Ak strana uvedie rozhodujúce skutočnosti, z ktorých vyvodzuje tvrdený nárok, ale s týmito skutočnosťami spája nesprávne právne následky, nie je súd viazaný právnym názorom strany sporu a je povinný posúdiť vec podľa tých právnych noriem, ktoré na tvrdený a súdom zistený skutkový stav dopadajú. Súd teda nie je viazaný právnou kvalifikáciou, ale len skutkovým vymedzením v žalobe a musí si vyriešiť aj prípadnú konkurenciu (súbehu) právnych nárokov a spomedzi viacerých vybrať správnu právnu normu. Toto sa žiada zdôrazniť i v nadväznosti na žalobcom tvrdenú abstraktnosť a nespornosť záväzku, bez hodnotenia relevantných skutočností plynúcich z vyplňovacieho práva k blankozmenke a zo skutočností súvisiacich s indosovaním zmenky spôsobom, ktorý môže byť vyhodnotený ako konanie vedome poškodzujúce zmenkového dlžníka.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

V rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/196/2009 z 22.9.2010 dovolací súd konštatoval, že „občianske súdne konanie je ovládané zásadou iura novit curia (súd pozná právo), účastníci konania nie sú povinní uplatnený nárok kvalifikovať, pretože právna kvalifikácia je vecou súdu. Súd skúma, či tvrdené skutočnosti možno podriaďiť pod hypotézu niektorej právnej normy tak, aby z dispozície tejto právnej normy bolo možné vyvodiť plnenie.“ V rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/385/2012 zo 6.2.2013 dovolací súd dôvodil, že „ak súd rozhoduje o peňažnom plnení, ktoré vychádza zo skutkových tvrdení, ktoré umožňujú posúdiť nárok po právnej stránke aj podľa iných noriem, ako je žalobcom navrhované, je povinnosťou súdu uplatnený nárok takto posúdiť bez ohľadu na to, či v žalobe právny dôvod požadovaného plnenia je alebo nie je uvedený, alebo je uvedený nesprávne“. Napokon v rozhodnutí 4MCdo/15/2010 z 27.7.2011 dovolací súd uzavrel, že „nie je porušením zásady viazanosti súdu petitom, ak súd inak právne kvalifikuje skutok, ktorý bol predmetom konania. Právna kvalifikácia je vždy vecou súdu v zmysle zásady iura novit curia, preto ani právna kvalifikácia nie je obligatórnou náležitosťou žaloby.“

Nemožno súhlasiť ani s argumentáciou žalobcu v súvislosti s vytýkaným procesným postupom súdu prvej inštancie týkajúcom sa dôkazného bremena.

Odvolačný súd zdôrazňuje, že pre rozhodnutie sporu je určujúce vykonané dokazovanie a z neho vyvedené skutkové a právne závery. S tým súvisí aj odvolateľom namietané zhodnotenie dôkazného bremena v spore.

V nadväznosti na uvedené je potrebné uviesť, že pod dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, že za konania neboli preukázané jeho tvrdenia, že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci, nebola alebo nemohla byť preukázaná a keď teda výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tvrdenia tejto skutočnosti, ani o tom, že by táto skutočnosť bola nepravdivá. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tom účastníkovi konania (teraz sporovej strane), ktorý z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o toho účastníka, ktorý existenciu týchto skutočností tiež tvrdí (pozri uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Obo/52/2010 z 24. júna 2010). Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno vystihuje aktuálnu skutkovú a dôkaznú situáciu v konaní. V priebehu sporu sa môže meniť, teda môže dochádzať k jeho prerozdeleniu. Samotná skutočnosť, či účastník konania vystupuje na strane žalobcu alebo žalovaného, nemá priamy vplyv na jeho povinnosť tvrdiť rozhodujúce skutočnosti a predložiť alebo označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Rozdelenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena medzi účastníkmi v spore závisí na tom, ako vymedzuje právna norma práva a povinnosti účastníkov. Obvykle platí, že skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného (pozri uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6Cdo/81/2010 z 31. mája 2010).

Tak, ako je uvedené vyššie, pri použitej obrane žalovaného proti uplatneným zmenkovým nárokom bolo nevyhnutným dať odpoveď na otázku, či pôvodne blankozmenka v chýbajúcom údaji o jej splatnosti bola vyplnená v súlade s dohodou o vyplňovanom práve a či indosácia zmenky medzi právnickými osobami (s totožným okruhom spoločníkov a konateľov) nie je úkonom vedome poškodzujúcim zmenkového dlžníka.

Aj tu možno zdôrazniť, že Najvyšší súd SR v minulosti opakovane prijal názor, že dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností zaťažuje toho účastníka konania, ktorý z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o toho účastníka, ktorý tiež existenciu takýchto skutočností tvrdí. V niektorých prípadoch však strana zaťažená dôkazným bremenom objektívne nemá a nemôže mať k dispozícii informácie o skutočnostiach, významných pre rozhodnutie v spore, pričom protistrana má tieto informácie k dispozícii. V prípade, že strana zaťažená dôkazným bremenom prednesie aspoň „oporné body“ skutkového stavu a zvýši tak pravdepodobnosť svojich skutkových tvrdení, nastupuje „vysvetľovacia povinnosť“ protistrany. Nesplnenie tejto povinnosti má za následok

hodnotenie dôkazu v neprospech strany, ktorá „vysvetľovaciu povinnosť“ nespĺnila. Zároveň tiež platí, že uvedenú „vysvetľovaciu povinnosť“ nemožno zamieňať s obrátením dôkazného bremena (rozsudok najvyššieho súdu z 11. apríla 2017, sp. zn. 3Cdo/2/2016). Z uvedeného v podmienkach danej veci primerane vyplýva, že vo vzťahu k tvrdeniu o existencii dôvodov odvádzaných od vedomosti indosátara o možnosti uplatniť kauzálne námietky proti zmenke (založenej na totožnosti konateľov spoločnosti) mohlo dôjsť na strane žalobcu a podľa odvolacieho súdu aj došlo k tzv. vysvetľovacej povinnosti (v rámci ktorej žalobca mohol a mal poskytnúť informáciu týkajúcu sa námietok o vedomom indosovaní zmenky na škodu dlžníka). Žalobca, ktorý by mal disponovať úplnými informáciami tohto charakteru na ne pred súdom prvej inštancie nereagoval, čím zmaril možnosť súdu toto skutkové tvrdenie pojaté do procesnej obrany žalovaného vyhodnotiť v jeho prospech.

Ak sa žalobca mobilizuje až predkladaním tvrdení a dôkazov spolu s podaným odvolaním, nemožno na tieto skutočnosti už v odvolacom konaní brať zreteľ.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

sa týkajú procesných podmienok,

sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

V zmysle uvedeného ustanovenia koncepcia odvolacieho konania v civilnom spore vychádza z tzv. neúplného apelačného systému. Neúplnosť apelácie znamená, že právo odvolateľa (ale aj protistrany – § 373 ods. 4 CSP) použiť v odvolacom konaní prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré strana neuplatnila v konaní pred súdom prvej inštancie, je obmedzené. Strany sporu mali v doterajšom priebehu konania niekoľko príležitostí tieto prostriedky použiť a boli súdom poučené o sudcovskej koncentrácii konania. Odvolacia argumentácia v podobe nových skutkových tvrdení a dôkazných návrhov (novoty, nóva) je takto prípustná len za splnenia zákonom stanovených podmienok.

Z rozhodnutia Ústavného súdu SR I. ÚS 33/2021 (ZnaU 70/2021): vyplýva, že účelom a zmyslom koncentrácie v civilnom sporovom konaní (§ 153 a § 154 Civilného sporového poriadku) je najmä prispieť k naplneniu princípu procesnej ekonómie vrátane rýchlosti konania, zabrániť zdržiavaniu konania a motivačne pôsobiť na strany sporu, aby procesné úkony vykonávali včas. Procesný úkon nie je vykonaný včas, ak ho strana sporu mohla vykonať skôr (objektívne hľadisko), ak by konala starostlivo (subjektívne hľadisko). Je plne v diskretnej právomoci súdu, či omeškaný procesný úkon strany ospravedlnení alebo nie.

Odvolateľom novotvrdené skutočnosti v podanom odvolaní, v odvolacom konaní ním predkladané dôkazy, či reakcie na obsah podaní žalovaného v odvolacom konaní nie sú svojim obsahom takými novotami, na ktoré by mal odvolací súd brať zreteľ. Obsahovo nie sú ani námietkami, ktoré by mali vplyv na posúdenie splnenia procesných podmienok konania, týkali by sa skutočnosti relevantných pre záver o vylúčení sudcu a ani takými, ktoré by viedli k záveru o vadách konania (viď pritom už vyššie uvedené závery hodnotiace procesný postup súdu prvej inštancie) a z hľadiska skutkových záverov nejde rozhodne o skutkové tvrdenia a dôkazy, ktoré odvolateľ by nemohol bez svojej viny uplatniť pred súdom prvej inštancie.

Rozhodnutie okresného súdu v rovine dokazovania a zisteného skutkového stavu bolo vecne správne aj s poukazom na Nález Ústavného súdu SR sp. zn. I.ÚS 350/08, podľa ktorého ... „dokazovanie v občianskom súdnom konaní prebieha vo viacerých fázach; od navrhnutia dôkazu cez jeho zabezpečenie, vykonanie a následné vyhodnotenie. Kým navrhovanie dôkazov je právom a zároveň

procesnou povinnosťou účastníkov konania, len súd rozhodne, ktorý z označených (navrhnutých) dôkazov vykoná. Uvedené predstavuje prejav zákonnej právomoci všeobecného súdu korigovať návrhy účastníkov na vykonanie dokazovania sledujúc tak rýchly a hospodárny priebeh konania a súčasne zabezpečiť, aby sa zisťovanie skutkového stavu dokazovaním držalo v mantineloch predmetu konania a aby sa neuberalo smerom, ktorý z pohľadu podstaty prejednávanej veci nie je relevantný“. Odvolací súd nezistil taký postup okresného súdu, ktorý by znamenal vybočenie z kritérií vyššie uvedeného postupu dokazovania a navyše ani odvolacie námietky nesvedčia výhradám proti nerealizácii navrhnutého dokazovania. Súd prvej inštancie vykonal všetky stranami navrhnuté dokazovanie a v rovine zisteného skutkového stavu správne a zodpovedajúco hodnoteniu dôkazov podľa pravidiel uvedených v ust. § 191 ods. 1, 2 CSP privodil závery, ktoré uviedol v dôvodoch svojho rozhodnutia.

S námietkou nesprávnych skutkových zistení súvisí tiež otázka právneho posúdenia veci okresným súdom. K námietke odvolateľa o nesprávnom právnom posúdení veci odvolací súd uvádza, že právnym posudzovaním veci súd neporušuje žiadnu procesnú povinnosť vyplývajúcu mu zo zákona, ani procesné práva účastníka. Nesprávnym právnym posúdením sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie vecí konkrétne spočíva v tom, že súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2MCdo/4/2009). Takú vadu napadnutého rozhodnutia v posudzovanej veci odvolací súd nezistil a konštatuje, že rozhodnutie okresného súdu sa opiera o tvrdenia a relevantné dôkazy produkované stranami v prvoinštančnom konaní a vychádza zo správne aplikovaných a interpretovaných právnych noriem na dostatočne a správne zistený skutkový stav veci.

Pri námietkach žalobcu proti skutkovým zisteniam súdu prvej inštancie (odkazujúceho na predložené a vyhodnotené obsahy zmenky, rámcovej zmluvy, dohody o vyplňovacom práve či ďalšie žalovaným predložené listiny) možno konštatovať, že skutkovým základom každého súdneho rozhodnutia je v zmysle ust. § 215 ods. 1, 2 CSP súhrn skutkových zistení, ku ktorým súd dospel v priebehu súdneho konania. K skutkovým zisteniam súd dospieva posúdením (vyhodnotením) skutkových poznatkov. Skutkové poznatky súd získava v sporovom procese predovšetkým dokazovaním. Civilný proces sporový sa okrem iného riadi princípmi dispozičným a prejednacím, princípom kontradiktórnosti, princípom koncentrácie a s ním spojeným princípom formálnej pravdy. Aj pre toto sporové konanie treba zdôrazniť to, že súd nevystupuje v pozícii aktívneho vyšetrovateľa, ale v pozícii arbitra, ktorý zistí skutkový stav len z komponentov, ktoré do konania dodali sporové strany. Úlohou súdu nie je aktívne vyhľadávať skutkové zistenia a snažiť sa o poznanie „objektívnej“, či „materiálnej“ pravdy, ale zistiť skutkový stav v miere primeranej procesnej aktivite sporových strán. Bez tejto aktivity strán súd v zisťovaní skutkového stavu nepokračuje. Ak sú sporové strany pri zhromažďovaní ďalšieho skutkového základu nečinné, proces vytvárania skutkového základu len uzavrie a o veci rozhodne na základe skutkového stavu, ktorý vyplynul z vykonaného dokazovania. Pre súd je rozhodujúcim to, aký skutkový stav vyplynul zo zhromaždených prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany v čase, keď dochádza k rozhodovaniu. Z pohľadu úspechu v spore tak ide o to, ktoré z objektívne relevantných skutočností svedčiacich v prospech strany sporu sa tejto strane do vyhlásenia rozsudku podarilo súdu preukázať, resp. dosiahnuť to, aby ich súd vyhodnotil v jej prospech. Toto sa žiada opakovane zdôrazniť aj v súvislosti s odvolacími námietkami týkajúcimi sa nesprávnych skutkových zistení. Predmetom zisťovania v civilnom procese nie je celá objektívna realita, ktorá bola a je prítomná v čase od vzniku právneho vzťahu, o ochranu ktorého v konaní ide, do času rozhodovania súdu vo veci samej. Základné obmedzenie rozsahu zisťovania skutkového stavu predstavuje relevancia tej ktorej skutočnosti pre konanie a rozhodovanie súdu o konkrétnej žalobe. Tak ako je už uvedené vyššie, podľa odvolacieho súdu súd prvej inštancie zhromaždil dôkazy podľa procesnej iniciatívy účastníkov v konaní, a tieto zhromaždené dôkazy vyhodnotil aj v zmysle zásad hodnotenia dôkazov vyplývajúcich z ust. § 191 ods. 1 CSP. Hodnotiaci úvaha súdu podľa odvolacieho súdu zodpovedala zásadám formálnej logiky a je preskúmateľná aj v inštančnom postupe odvolacím súdom. Súd prvej inštancie dal v dôvodoch rozhodnutia odpoveď, akým spôsobom hodnotil dôkazy relevantné pre zodpovedanie otázky základu nároku i výšky uplatneného nároku.

Záver súdu prvej inštancie, že žalobnému návrhu nie je možné vyhovieť pre dôvodnosť námietky, že ani jedna z odkladacích podmienok stanovených pre vznik práva na vyplnenie dátumu splatnosti do zmenky nebola splnená má oporu v realizovanom dokazovaní pred súdom prvej inštancie. Súd prvej inštancie dôvodne konštatoval, že mal za preukázané, že záväzok spoločnosti KANPA s.r.o., ako zhotoviteľa v zmysle rámcovej zmluvy o dielo vybudovať dažďovú kanalizáciu, splaškovú kanalizáciu, vodovodné inštalácie pitnej vody a pozemné komunikácie do povrchovej úpravy asfalt nezanikol inak ako splnením pred dokončením prvej etapy diela a že zároveň bola realizovaná výzva zo strany spoločnosti ELISIA s.r.o. spoločnosti KANPA s.r.o. na vrátenie poskytnutého preddavku s lehotou 30 dní.

Oporu vo vykonanom dokazovaní majú aj závery opierajúce sa o indosamentu zmenky medzi spoločnosťami, v ktorých sú totožné osoby konateľov, a teda osôb, ktoré uzatvárali rámcovú zmluvu, dohodu o vyplňovacom práve k zmenke (zabezpečujúcej návratnosť preddavku ceny diela) a vyplňovali údaj o splatnosti blankozmenky a nepochybne disponovali všetkými informáciami o pnení záväzkov zhotoviteľa diela, vrátane toho, či a v akom rozsahu už mali byť a boli zaplatené záväzky objednávateľa na zaplatení ceny diela.

Podľa ustanovenia Čl. I. § 17 zmenkového zákona, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.

S poukazom na viaceré rozhodnutia súdov SR i ČR, aplikujúcich totožný ZZŠ, aj odvolací súd v predmetnej veci neopomína, že zmenka je aj v právnej teórii obvykle definovaná ako dlžnícky dokonalý cenný papier, ktorým za predpokladu splnenia prísnych formálnych náležitostí vzniká priamy, bezpodmienečný, nesporný a abstraktný záväzok určité osoby zaplatiť majiteľovi zmenky v určitom mieste a čase stanovenú peňažnú sumu. Aj keď sa vystavenie zmenky spravidla opiera o určitý dôvod (kauzu), vzniká zo zmenky špecifický (zmenkový) právny vzťah, ktoré abstraktný charakter tkvie v tom, že právny dôvod (kauza) nie je pro jeho vznik významný a zo zmenky nevyplyva. Zmenkový záväzok je pritom celkom samostatný a oddelený od prípadného záväzku, ktorý bol dôvodom jeho vzniku. Vzhľadom k tomu, že zákon nerozlišuje jednotlivé druhy zmeniek (právna teória vymedzuje rozdiely medzi zmenkami pro soluto, pro solvendo a zmenkami zabezpečovacími), je potrebné tiež v prípade zmeniek tzv. zmeniek zabezpečovacích (ako v predmetnej veci) konštatovať, že nie sú akcesorickým záväzkom vo vzťahu ku záväzku inému (ide o prostriedok zabezpečenia a nie o zabezpečovací záväzok). Okolnosť, že podľa dohody účastníkov je účelom zmenky zabezpečiť splnenie určitého záväzku, sa potom prejaví v okruhu tzv. kauzálnych námietok, ktorými sa dlžník zo zabezpečovacej zmenky môže brániť povinnosti zo zmenky plniť.

V právnej teórii ani v súdnej praxi niet pochybností ani v tom, že ak bola zmenka prevedená na nadobúdateľa rubopisom (indosamentom), potom nový majiteľ (s výnimkou danou napr. čl. I. § 20 ods. 1 ZZŠ) nadobúda práva zo zmenky originárne, t.j. neodvodene od právneho postavení prevodcu (inak povedané, nevstupuje do práv a povinností predchádzajúceho majiteľa listiny, nie jeho právnym nástupcom).

Ako je zrejmé z ust. čl. I. § 17 ZZŠ, vyššie popísané prevodné účinky rubopisu (indosamentu) sa prejaví predovšetkým v okruhu námietok, ktoré môže dlžník voči novému majiteľovi zmenky (na svoju obranu proti povinnosti zmenku zaplatiť) použiť. Námietky vychádzajúce z jeho vlastných vzťahov k predchádzajúceho majiteľovi zmenky (teda tiež kauzálné námietky) totiž zostávajú dlžníkovi po prevode zmenky zachované len vtedy, ak konal nový majiteľ pri nadobúdaní zmenky vedome na škodu dlžníka.

Tento subjektívny vzťah nového majiteľa k prevodu zmenky pritom musí byť daný už v čase, keď zmenku nadobúda. Aby bol naplnený predpoklad vedomého nadobúdania zmenky na škodu dlžníka, stačí, keď nadobúdateľ má nutne predstavu o tom, aké kauzálné námietky sa môžu dlžníkovi ponúkať,

príčom jeho predstava musí byť celkom určitá, vzťahujúca sa ku konkrétnemu kauzálnemu vzťahu. Musel by teda vedieť, o aký celkom jedinečný kauzálny vzťah ide a aké námietky s prihliadnutím na jeho obsah, vzhľadom ku konkrétnym pre práve tento jednotlivý vzťah určitým právam a povinnostiam, prichádzajú celkom konkrétne do úvahy; inými slovami musí poznať konkrétne okolnosti zabezpečeného kauzálného vzťahu (k tomu porovnaj napr. dôvody rozsudku Najvyššieho súdu ČR z 29.4.2013, sp. zn. 29Cdo/799/2011, alebo B., K. J. a její kauza, Právní rozhledy č. 12/1997, str. 618 a nasl.).

Z uvedeného v predmetnej veci pre posúdenie otázky, či žalobca pri nadobúdaní spornej zmenky konal na škodu žalovaného zmenkového dlžníka je rozhodnou skutočnosťou to, či žalobca už v čase, keď spornú zmenku nadobúdala, vedel, že zmenka plní zabezpečovaciu funkciu vo vzťahu k pohľadávke remitenta z rámcovej zmluvy o dielo, aké práva a povinnosti plynuli z uvedenej zmluvy vo vzťahu zaplateniu preddavku na cenu diela, o úhradách cien na plnenia zhotoviteľ, bol mu známy obsah dohody o vyplňovanom práve k blankozmenke, bol mu známy tiež obsah dohody o zabezpečení pohľadávky remitenta spornou zmenkou. Ak za remitenta ale i indosátara konali tie isté osoby, žalobca musel si byť nutne tiež vedomý možných námietok, ktoré zmenkovému dlžníkovi z kauzálného vzťahu môžu vzniknúť. K indosovaniu zmenky na žalobcu došlo indosamentom, keď žalobca ako indosatár takto konal hoci mal nepochybne vedomosť o možných námietkach o obsahu kauzálného vzťahu vzťahujúceho sa k zmenke. Záver súdu prvej inštancie, že vedome a úmyselne tým konal na škodu dlžníka (žalovaného) má oporu v dokazovaní realizovanom súdom prvej inštancie.

Odvolací súd poukazuje i na to, že právo na súdnu ochranu nie je právom na úspech v súdnom konaní a toto právo preto nezahŕňa nárok na zamietnutie žaloby na základe procesnej obrany žalovaného účastníka (sporovej strany). Toto základné právo nezahŕňa ani právo na to, aby všeobecné súdy v civilných konaniach v celom rozsahu rešpektovali a uznávali procesné úkony každého z účastníkov bez zreteľa na ich povahu, dôsledky a vzťah k predmetu konania (pozri II.ÚS 37/2001).

Súd prvej inštancie zodpovedajúco ust. § 215 ods. 1 CSP zistil skutkový stav potrebný pre rozhodnutie vo veci a vec aj správne právne posúdil.

Súd prvej inštancie bol pri zdôvodnení svojho rozhodnutia (vo svojej argumentácii, obsiahnutej v odôvodnení napadnutého rozsudku) presvedčivý, jeho rozhodnutie je svojim obsahom ucelené, riešiacie najskôr čiastkové otázky – obsah uzavretej rámcovej zmluvy, obsah blankozmenky, dohodnuté podmienky jej doplnenia o údaj o jej splatnosti, indosament medzi spriaznenými osobami - smerujúce ku konečnému záveru o podanej žalobe a napokon i samotný záver o podanej žalobe. Jeho argumenty vo vzťahu k vykonanému dokazovaniu, jeho zhodnoteniu, vyvodeným skutkovým zisteniam, záverom a právnemu posúdeniu veci, podporili záver o dôvodnosti procesnej obrany žalovaného proti žalobou uplatnenému nároku žalobcu. Právne závery súdu prvej inštancie pritom korešpondovali so skutkovými zisteniami v konaní. Aj z tohto hľadiska nebolo možné prijať záver o nezákonnom, či nesprávnom rozhodnutí súdu prvej inštancie. Odvolací súd i na tomto mieste zdôrazňuje, že o porušenie práva na spravodlivý proces z hľadiska takého nesprávneho procesného postupu súdu znemožňujúceho strane sporu uskutočňovanie jej procesných práv, nejde v prípade, ak súd nevyhovie návrhu sporovej strany (v danom prípade na určité hodnotenie dokazovania, na vyhovie žalobe), ale postupuje v súlade s Civilným sporovým poriadkom. Konajúci súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom sporovej strany, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho implikovať povinnosť súdu akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Rozhodnutie súdu nemusí byť totožné s očakávaním a predstavami sporovej strany, ale musí spĺňať limity zákonného rozhodnutia (§ 220 ods. 1 - 4 CSP), čo v danom prípade preskúmaného napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie splnené bolo.

V konečnom dôsledku, teda z dôkaznej situácie v prvoinštančnom konaní, vo väzbe na závery tak okresného súdu, ako aj na vyššie uvedené závery krajského súdu, nebolo možné v odvolacom konaní rozhodnúť inak, ako rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku o zamietnutí žaloby potvrdiť ako

vecne správne rozhodnutie a tým potvrdiť ako vecne správny i (závislý) výrok rozsudku o náhrade trov konania (§ 387 ods. 1, 2 CSP).

V odvolacom konaní bol žalobca neúspešný, preto mu súd nemohol priznať uplatňovaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Úspešný žalovaný pri postupe podľa § 396 ods. 1 v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP má nárok na náhradu trov za úspech v konaní o odvolaní proti rozsudku, preto žalovanému priznal odvolací súd proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

Uvedené rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov a § 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).